

Promise

Voor bijbels denken in de (gezondheids)zorg 21e jaargang nr. 3 (july 2005)

In dit nummer

Gothic, een nieuwe religieuze beweging?

De man die nooit kind was.

We hebben geen jeugdprobleem
maar een ouderprobleem!

Gothic, een Nieuw Religieuze Beweging

Scriptie van R.A. Zevenbergen, student aan de Vrije Universiteit te Amsterdam, Faculteit Godgeleerdheid, afstudeerrichting Godsdienstwetenschappen

Methodologie

Om de vraag te kunnen beantwoorden of er sprake is van religie en spiritualiteit binnen de gothicbeweging moet men het onderwerp methodologisch benaderen. Als de gothicbeweging religieuze of spirituele elementen bevat dan valt dat binnen het kader van een nieuwe religieuze beweging.

Om te beoordelen of de gothicbeweging een vorm van religie of spiritualiteit is, is er een duidelijke definitie van religie nodig, en vervolgens een helder overzicht van de godsdienstwetenschappelijke methoden om nieuwe religieuze bewegingen te beschrijven. Dit zijn de basisgereedschappen om de vraag te kunnen beantwoorden.

Daarna volgt het onderzoek naar de gothicbeweging. Om een helder beeld te krijgen van de hedendaagse gothicbeweging heb ik veldonderzoek gedaan midden in de gothicbeweging zelf. Ik heb talloze interviews gehouden met actieve leden binnen de beweging en verschillende feesten en bijeenkomsten bezocht. Ik heb vele muziek-cd's beluisterd en teksten gelezen en daarnaast vele webpages onderzocht. Elk boek dat over deze thematiek verkrijgbaar was (116), heb ik gelezen. Met al deze informatie is er een beschrijving van de beweging gemaakt.

Mensbeeld in de gothicliteratuur

Er bestaan vier soorten gothicliteratuur: de mannelijke gothicroman, de vrouwelijke gothicroman, de bovennatuurlijke gothicroman en de wetenschappelijke gothicroman. In de gothicliteratuur is de mensheid zowel individueel als collectief slecht en is er geen hoop op de overwinning van het goede. Het goede in de werkelijkheid wordt niet ontkennd, maar

zal de innerlijke en externe strijd tegen het kwaad verliezen. Daarom is het ook de duistere zijde van de romantiek. In de gothicliteratuur moet men zichzelf uiteindelijk aan het kwade overgeven en zich ermee verzoenen, want men kan het kwaad in de mens nooit verslaan of overmeesteren.

De gothicsubcultuur

Gothic websites staan vol met duistere thema's; de meest voorkomende zijn duistere emoties als wanhoop, depressie, woede, haat en angst; het beleven en

ervaren van deze emoties is de kern van het gothic.

Gothic is met een geschiedenis van meer dan twintig jaar de langst bestaande ondergrondse muzikale stroming en daarmee de langst bestaande jongeren-subcultuur. Vanuit de punkmuziek-beweging in de jaren zeventig ontstond de gothic muziekstroming. De band Bauhaus lanceerde in 1979 het lied 'Bela Lugosi's Dead'. Met dit lied is de gothicbeweging geboren. Bela Lugosi was als acteur de meest populaire vertolker van 'Dracula' in de film 'Dracula' van Ted Browning uit

we ging?

1931. Bela Lugosi's vertolking van Dracula is tot op de dag van vandaag het beeld dat mensen hebben bij Dracula, met zijn zwarte cape, witte make-up en rode lipstick. Bela Lugosi is de verpersoonlijking of beter gezegd de incarnatie van Dracula. Bela Lugosi voelde zich zo nauw verbonden met Dracula dat hij in augustus 1956 begraven is als Dracula.

Bewegredenen om zich te personifiëren met het kwaad

De mens heeft de neiging als het slecht gaat om het verleden altijd beter te

beschouwen dan het nu. Vanuit gevoelens van heimwee en nostalgie naar een thuis, gegrond in het gevoel van zichzelf niet te kunnen veréenzelvigen met de huidige maatschappij, kan men op zoek gaan naar een nieuw thuis in het verleden. Daarbij is er een hang naar vroeger op grond van religieuze motieven.

In de gothicbeweging keert men terug naar de duistere zijde van de religie van vroeger, naar de monsters en de occulte magische religiositeit van toen.

Een ander motief tot personificatie met het kwaad komt vanuit rebellie. Tienerjeugdcultuur rebelleert tegen de gevestigde orde in de samenleving waarvan de gevestigde traditionele religies een onderdeel zijn.

Het is de natuurlijke neiging van jongeren om zich af te zetten tegen de gevestigde orde. Uit deze neiging tot rebellie ontstaan jongerensubculturen. Gothic is

een jongerensubcultuur die uniek is ten opzichte van andere jongerensubculturen omdat de rebellie gericht is tegen het christelijke geloof. De gothicbeweging uit zichzelf in het blasfemeren en verkrachten van het christelijke geloof.

Korte introductie tot de 'Dark Reign of Gothic Rock'

Er is een uitgebreid werk over de geschiedenis van de gothic muziekstroming: 'The Dark Reign of Gothic Rock, In the Reptile House with the Sisters of Mercy, Bauhaus and The Cure', geschreven door Dave Thompson.

De gothicband 'The Damned' heeft de gothic kledingstijl en uiterlijk gecreëerd en door hun zanger Dave Vanian ook de interesse in de paranormale occulte en magische fenomenen opgewekt.

Oorsprong en typering van gothicmuziek

Gothic Rock is de duistere vorm van punk welke gericht is op het macabere, mysterieuze, duistere, en occulte, en kenmerkt zich door een expressie van verlatenheid, leegheid, eenzaamheid, verwoesting, en het bizarre ofwel van een volkomen mensenhaat. Deze mensenhaat is ten diepste een verwerping van het menselijke bestaan, welke als een rode draad loopt door de gothicbeweging. De muziek bestaat uit wanklanken door middel van semi-akoestische gitaren, een eentonige vaste bas, simpele maar snelle ritmes, met gebruikmaking van synthesizers en elektronische effecten gepaard met een krachtige duistere vocalist. De stijl is zwart, de houding duister en in

sociaal opzicht is men individualistisch. Al gauw werd occulte en magische symboliek (amuletten, talismannen, symbolen, tekeningen, spreuken, formules, enz) het hart van de gothicmuziek, zoals bij 'Southern Death Cult', 'Sisters of Mercy', 'The Mission', 'Nine Inch Nails', 'Christian Death', 'The Damned', 'Alien Sex Fiend', 'Theatre of Hate', 'London after Midnight', 'Marlyn Manson', 'Within Temptation', 'The Cult' en met name bij 'Fields of Nephilim'.

Het muzikale doel is ten eerste het creëren van een magische surrealistische plaats, waarin de duistere bovennatuurlijke realiteit tastbaar ervaren en beleefd kan worden. 'Sisters of Mercy' verwoordden het als: 'Absence of finding any hope in

light, but finding only hope in darkness. It's a grim world and that must be basis for everything else.' Ten tweede wil men zichzelf bevrijden van oude christelijke denk-

patronen door ze volledig te vernietigen door radicale godslastering, in de muziek en in de levensstijl, wat de band 'Christian Death' 'exorcizing of demons' noemt, en wat bekend staat als 'Blasphemetal' in de popwereld.

De gothic muziekstijl heeft zich verder ontwikkeld met vele andere muziekstijlen en er zijn tal van overlappingsen. Voorbeelden hiervan zijn alle soorten van punk, metal en industrial muziek, dark wave, ethereal, house en dark ambient.

Gothicmuziek is ten diepste gericht op 'angst'. Het is erop geband om een duistere atmosfeer te creëren waarin duistere visioenen van afwijking, corruptie, en verwoesting werkelijkheid worden. 'Angst' is de ultieme gothicervaring, de essentie van gothic. 'Angst' is een gevoel die iemand ervaart wanneer hij of zij alle menselijke ellende van de wereld in één moment proeft in zijn eigen bestaan. Gothicmuziek draait erom 'angst' te ervaren, in een mysterieuze sombere, zeer duistere bovennatuurlijke geestelijke atmosfeer. Om deze atmosfeer te creëren worden gothicfeesten en concerten diep in de nacht georganiseerd, in oude verlaten kerken of gebouwen, welke worden versierd met duistere occulte en magische symbolen, gepaard met godslasterlijke taferelen welke het christelijke geloof belachelijk maken. Muziek is gothic wanneer het 'angst'-gericht is en de teksten meerdere gothicthema's bevatten, zoals mysterie, verwoesting, occulte of magische spiritualiteit, het bovennatuurlijke, verlatenheid, het bizarre en macabere, godslastering tegen het christelijke geloof en het groteske. De muzikanten behoren in kleding en

Tienerjeugdcultuur rebelleert tegen de gevestigde orde in de samenleving.

uiterlijk een gothic voorkomen te hebben. Daarnaast behoort de muziekwereld het gothic te noemen, of de gothicaanhang het als gothic te beschouwen.

Gothicmuziek beschouwt zichzelf als het laatste bastion tegen de commerciële pop- en rock-wereld van de platenmaatschappijen. Niet-commercieel zijn is de belangrijkste eigenschap van gothic-muziek liefhebbers. Commercieel zijn betekent deel hebben aan de hoofdcultuur en dat betekent niet meer rebelleren maar conformeren. Een gothicband moet authentiek zijn door zonder compromissen gothicmuziek te maken, en de integriteit hebben om de commerciële platenmaatschappijen te negeren en trouw te blijven aan de zuivere gothic muziek. Het ergste wat er met een gothicband kan gebeuren volgens gothicaanhang is dat een band commercieel wordt; dit noemt men 'Selling Out'. De band heeft zijn gothic authenticiteit en integriteit verkocht en is dan ook geen gothicband meer voor de harde kern van de gothicbeweging.

Wanneer is iemand gothic?

Een typische gothic is iemand die luistert naar gothicmuziek, gothicliteratuur leest, naar gothicfilms kijkt, en regelmatig gothicfeesten, concerten of bijeenkomsten (live-role playing games spelen, het bezoeken van ruïnes, oude verlaten kerken of gebouwen en kerkhoven) bezoekt. Hij of zij kleedt zich als gothic: alle kleding is zwart, gezicht en huid zijn bleekwit (gothics zijn nachtliefhebbers en verafschuwen de dag en ontwijken zonlicht), met zwarte make-up zoals lipstick, eyeliner, nagellak, en zwart geverfd haar. De kleding kan variëren van non-

nen- en monnikenkledij, fluwelen jurken, bruidsjurken, seksuele sadomasochistische bondagekleding, leren kleding versierd met veel metaal, een strakke kledinglijn, spitse schoenen, hoge naaldhakken, legerschoenen, zwarte trenchcoatjassen, witte piraten- of dichtershirts met veel frutsels en versieringen, kanten kleding, korsetten, of victoriaanse kleding. Daarbij worden religieuze occulte symbolen en artefacten, spookachtige dingen, zwarte zonnebrillen, veel zilveren sieraden, en duistere tatoeages of piercings gedragen. Het belangrijkste aspect van een gothic is dat diegene een gothicmentaliteit en persoonlijkheid moet hebben. De kern hiervan is dat gothic-zijn niet zomaar een tienerfase is, maar het innerlijk permanent deel van diegene zelf. Het uit zichzelf in individualisme, geïnteresseerd zijn in de duistere zijde van het bestaan, geloven in een occulte bovennatuurlijke werkelijkheid, het doen van occulte rituelen, en een voorliefde hebben voor duistere en sombere emoties, met name die van depressie. Creativiteit en kunstzinnigheid zijn met name gericht op duistere esthetica, die dramatisch en mysterieus is. Hoog gewaardeerde eigenschappen zijn intellectualisme, zelfreflectie en introspectie, emotionaliteit, gevoelig zijn voor het bovennatuurlijke (ervaringen met het paranormale), afschuw hebben voor autoriteit en de georganiseerde gevestigde traditionele religies.

Gothic stijlen

Er zijn veel verschillende gothicstijlen te onderscheiden. De Victoriaanse gothic vindt zijn inspiratie in de Victoriaanse en romantische peri-

ode. Deze aanhangers proberen te leven in een duistere Victoriaanse romantische stijl en kleden zich daarmee overeenkomstig. Zij komen intellectueel, conservatief, beschaafd en klassiek over.

De 'devil bunnies' zijn gothicaanhang die in satan of in het satanisme geloven en zichzelf ermee associëren.

Er zijn veel gothicaanhang die zich als vampiers kleden, en ook proberen te leven en denken als vampiers.

Vervolgens kent men de depressieve gothicstijl, waarin het centrale thema het ziekelijk noodlot is, en er een tragische en naderend onheilwekkende eindtijdverwachting is.

Zo zijn er ook de 'alternative teen' of 'baby bats', jongere tieners die alternatief willen zijn en die flirten met de gothicthematiek. Ze zijn de potentiële nieuwe aanwas voor de gothicbeweging. De 'bondage babe of boy' zijn de gothicaanhang die zich vereenzelvigen, zich associëren en flirten met de sadomasochistische wereld, ze dragen kleding en versieren zich met attributen van het seksuele fetisjisme uit de sadomasochistische wereld.

De 'glamgoths' zijn gothicaanhang die met hun kleding, make-up en persoonlijk overkomen glamourachtig willen zijn, gekenmerkt door exhibitionistische gedrag. 'Mansonites', zijn gothicaanhang van de gothic metalband 'Marlyn Manson'. 'Kindergoths' zijn gothicaanhang jonger dan 16 jaar. En zo kunnen we nog wel even door gaan.

Gothic terminologie

Beweging gewoon en alledaags maken, omdat zij niet de ware gothic mentaliteit hebben.

De gothicbeweging heeft de volgende terminologie: *'In the scène'* betekent echt aanwezig zijn in de beweging door er daadwerkelijk aan deel te nemen en frequent de feesten en concerten te bezoeken. *'Oh so gothic'* is een complimenteuzer of sarcastische opmerking tegen iemand die echt gothic overkomt, het kan echter ook als een understatement bedoeld zijn. *'Oh the angst of it all'* kan de duistere somberheid en het onheil benadrukken maar kan ook sarcastisch of als understatement bedoeld zijn. *'More gothic than thou'* is de uitdrukking om minachting en afkeuring te tonen tegenover de niet echte harde kern van gothicaanhangers.

Dichotomie

Een typisch kenmerk van gothic is dat alles met elkaar in spanning

staat tussen aantrekking en afstoting, een dichotomie. Het is een dualisme dat tegelijkertijd een samenhang in eenheid en een innerlijk strijd tussen de dingen laat zien. Met deze dichotomie laat de gothic als in een spiegel de diepe werkelijkheid van het bestaan zien. Voor de gothic is er uiteindelijk geen verschil tussen goed en kwaad en zijn ze ten diepste hetzelfde. Goed en kwaad zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden, doch het kwaad is sterker en belangrijker dan het goede. Het goede wordt altijd vertegenwoordigd door het christelijke geloof en het kwade door de occulte en magische religiositeit.

Eindtijdverwachting

Veel gothicaanhangers hebben een duidelijke eindtijdvisie. Ze geloven dat voor de zondvloed de machten der duisternis over de aarde heersten, waarna deze werden verslagen en onderdrukt, maar in de eindtijd weer zullen opstaan om opnieuw over de wereld te zullen heersen. Ze verwachten het rijk der kosmische duisternis met al haar kwaadaardige machten, krachten en bovennatuurlijke wezens. Het resultaat hiervan zal de gehele vernietiging van het menselijke ras op aarde zijn.

Religie en spiritualiteit

De meeste gothicaanhangers geloven in het bestaan van een duistere transcendente macht. Ze zijn georiënteerd op deze macht en willen ermee in contact komen door middel van occulte magie en rituelen. Gothic is absoluut tegen georganiseerde religie (van het christendom en andere wereldreligies); religie behoort persoonlijk te zijn. De gothicbeweging is zeer open tegenover religies die niet aan de norm voldoen van de hoofdcultuur en neigen naar occulte en magische rituelen die gericht zijn op het duister en het kwaad. Er

wordt volop geëxperimenteerd met religie binnen de gothicbeweging, met name met westers occultisme, esoterie, wicca, neopaganisme, zwarte magie en satanisme.

Depressie en gestoorde persoonlijkheid

Binnen de gothicbeweging wordt depressie niet gezien als een kwaal maar als een zegen. Een gothicpersoon zijn betekent een tragisch, triest en somber persoon te zijn met een gestoorde persoonlijkheid. Gothic is de meest verwijderde subcultuur van de hoofdcultuur, omdat het de tegenovergestelde emoties verheerlijkt.

Het belangrijkste aspect van een gothic is dat diegene een gothicmentaliteit en persoonlijkheid moet hebben.

De christelijke vrucht van de Heilige Geest in Galaten 5:22 (liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, vriendelijkheid, goedheid, trouw, zachtmoedigheid, zelfbeheersing) worden vervangen door het tegenovergestelde. Uit de verschillende interviews is gebleken dat voor de meeste gothicaanhangers depressie de kern is van de beweging.

Fixatie op de dood

De gothicbeweging is gericht op de duistere zijde van de menselijke psyche. Gothic probeert het duistere menselijke onderbewustzijn, dat wordt onderdrukt, te

bevrijden en gezicht en stem te geven in het alledaagse bestaan. Ze wil de samenleving confronteren met haar eigen innerlijke angsten en vrees. De grootste angst en vrees in het moderne westerse bestaan is het fenomeen van de dood. Omdat de dood het grootste taboe is, heeft gothic dat verheven tot belangrijkste thema van de beweging. Hiermee gepaard gaan de fascinatie met de dood en het flirten met zelfmoord. Uit de verschillende interviews bleek duidelijk dat de dood en het verlangen naar de dood zeer belangrijk zijn voor de gothicaanhanger. De grootste wens van een gothicaanhanger is om de dood

levend te kunnen ervaren, een 'levende ondode' te zijn. In dit kader past precies het lied 'Suicide' van de band 'Damned'.

Zelfmutilatie

Gothicaanhangers graveren en snijden woorden of symbolen in hun eigen vlees die te maken hebben met occultisme of magie. Het meest voorkomende occulte symbool is het pentagram. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van allerlei scherpe voorwerpen. Men doet dit omdat met het volkomen duistere, macabere en bizarre, men rechtstreeks rebelleert tegen de normen en waarden van de hoofdcultuur. Men kan bij zichzelf mutilaties aanbrenge om aandacht te krijgen (medelijden) of aanzien (stoer en lef). Het is een ritueel om zelfbeheersing te verkrijgen over het eigen lichaam en om angsten te overwinnen. Maar het kan ook zijn om innerlijke pijn te verlichten door uiterlijke pijn toe te brengen welke de aandacht wegneemt van de innerlijke pijn. Dat er sprake is van innerlijke pijn is door te grote nadruk op duistere emoties. De andere reden is zelfstraffing voor misdaden die men heeft begaan en een zelfopgelegde straf te ondergaan door automutilaties. Piercings op vreemde plaatsen of in grote aantallen zijn ook een vorm van automutilatie. Een andere vorm van automutilatie, die uit verschillende interviews het meest bleek voor te komen is het uitdrukken van brandende sigaretten op de eigen huid. Automutilatie en zelfmoord liggen in het verlengde van elkaar, zeker wanneer er een fascinatie met de dood is zoals binnen de gothicbeweging.

Aderlatingen en het drinken van bloed

Het aderlaten en drinken van bloed gebeurt in de gothicbeweging voornamelijk bij aanhangers die zichzelf als vampieren beschouwen en bij gothicaanhangers die satanisten zijn. Het kan een solo activiteit zijn of een groepsgebeuren.

Men kan bloed drinken door een aderlating te doen of door een extreme zuigzoen te geven op de huid, zowel bij zichzelf als bij een ander. Men kan ook bloed uit rauw vlees persen of in meer extreme gevallen bloed verkrijgen van een ritueel geslacht dier (of nog erger van een geofferd mens, wat zeldzame uitzonderingen zijn).

Meestal gebeurt het drinken van bloed in samenhang met seksuele activiteiten, met name in occulte en magische rituelen. In de interviews vertelden gothicaanhangers dat ze mensen kennen die het bloed drinken praktiseren en dit hebben gezien. Maar er is bijna niemand die zegt het zelf te praktiseren. Misschien schamen ze zich om ervoor uit te komen of is het een belangrijke esoterische gebeurtenis waar liever niet over gesproken wordt met een buitenstaander.

Kerkhoven, ruïnes, verlaten kerken of gebouwen en onheilige plaatsen

Gothicaanhangers zoeken plaatsen op waar ze een duistere bovennatuurlijke aanwezigheid kunnen ervaren. Kerkhoven, ruïnes, verlaten kerken etc. zijn ideale plaatsen omdat daar reeds de duistere kwaadaardige transcendentie aanwezig is zonder dat deze opgeroepen hoeft te worden.

Ook doen ze pelgrimages naar bekende gothicplaatsen, men noemt dit 'legend tripping'. Deze plaatsen zijn meestal bepaalde kerkhoven waar een beruchte persoonlijkheid is begraven. Vaak gaat dit gepaard met inwijdingsrituelen die afgeleid zijn uit het occultisme of de van zwarte magie. Vaak worden er dieren geofferd en lijken uit graven opgegraven en misvormd op een dergelijke locatie.

Gedichten maken

Uit de interviews bleek dat het maken van gedichten een van de meest geliefde soloactiviteiten is van de gothicaanhangers, naast het beluisteren van gothicmuziek. Het zijn met name gedichten die gaan over de innerlijke gevoelens van 'angst'-ervaringen, over het eigen tragische noodlot en over het onafkeerbaar komende onheil van de innerlijke duisternis.

Gebruik van verslavende middelen

Binnen de gothic worden dezelfde soorten verslavende middelen gebruikt als in andere jongerensubculturen. Dit gebeurt met name tijdens het uitgaan. In een jongerensubcultuur worden echter meer verslavende middelen gebruikt dan jongeren van de hoofdcultuur gebruiken.

Het unieke van gothicaanhangers is dat ze ook in hun middelengebruik exclusief willen zijn. De sigaretten zijn bijvoorbeeld vaak van exclusieve merken, en de alcoholische consumpties bestaan uit allerlei vreemde, exotische cocktails.

Seksualiteit

De seksualiteit binnen gothic is zeer vrij, experimenteel, en gericht op duistere ongeoorloofde praktijken en op emotionele gevoelens van vernedering, angst en vrees. Het is daarom vanzelfsprekend dat er meer sprake is van sadomasochisme dan in de hoofdcultuur. Er is een hoge bereidwilligheid om met homo- en biseksualiteit te experimenteren. Seksualiteit en geweld gaan samen bij de gothicbeweging.

Een gothicaanhanger verwoorde het aldus: 'You can't separate violence and intelligence from sensuality. Sex has to get an element of violence in there to be truly great.'

Het bedrijven van seks gaat vaak gepaard met de occulte of magische rituelen die beschreven zijn door Markies de Sade en Aleister Crowley. Zij zijn allebei de inspirator van deze duistere visie op seksualiteit en hebben beide een cultstatus in de beweging. Uit de interviews is gebleken dat seks een centraal onderdeel is van de gothicbeweging, met name het seksueel experimenteren is belangrijk. Gothicaanhangers zoenen verschillende personen tijdens een feest en hebben meestal geen vaste partner. Seks wordt bedreven met zoveel mogelijk verschillende personen, op zoveel mogelijk verschillende manieren, vol met sadomasochisme en fetisjen. Een vaste gothicgewoonte is dat jongens bij het begroeten elkaar op de mond zoenen.

Fascinatie en passie voor het occulte

Gothicaanhangers tonen veel interesse in rituelen en magische praktijken en voeren deze ook daadwerkelijk uit. Men is met name nieuwsgierig naar alles wat te maken heeft met zwarte magie en de duistere kwaadaardige transcendentie, zoals magische muziek, liederen, gezan-

gen, spreuken, vervloekingen, symbolen en handelingen. Men zoekt rituelen en ceremonies op waar bovennatuurlijke krachten worden opgeroepen, en brengt deze occulte kennis in praktijk.

De gothicbeweging is zeer eclectisch omdat het uit alle occulte en magische tradities zijn rituelen haalt, zoals uit wicca, neopaganisme, satanisme, zwarte magie, boeken van Aleister Crowley enz. Ook is er sprake van een eigen creatieve occulte traditie om zelfgemaakte magische praktijken te creëren. Starhawk noemt dit zelf creëren van occulte praktijken de 'creatieve traditie' binnen de magische occulte wereld.

Uit de verschillende interviews was het zeer duidelijk dat de meeste gothicaanhangers geloven in wicca of neopaganisme. Daarnaast waren er ook velen bezig waren met occulte of magische praktijken. Het meest gepraktiseerde occulte verschijnsel is het leggen van tarotkaarten, hetgeen volgens de gothicaanhangers daadwerkelijk effectief werkt. Daarnaast wordt er volop in esoterische en occulte werken gelezen en gestudeerd zoals de werken van Aleister Crowley en 'The Satanic Bible' van Anton LaVey. Het lezen en bestuderen van esoterische en occulte werken wordt als rustgevend beschouwd en ervaren.

Bovennatuurlijke waarnemingen, angsten en nachtmerries

H. P. Lovecraft zegt: "Emotions are humans first and most important way to know the world, and the strongest of all emotions is fear."

Veel gothicaanhangers hebben last van stemmen in hun hoofd, achtervolgingsangsten, paranormale waarnemingen van geesten of bovennatuurlijke wezens en nachtmerries. Deze psychische verschijnselen worden mogelijk veroorzaakt door demonische bovennatuurlijke invloeden of

door zelfprojecties van hun fascinaties, of een combinatie van beide. Dit kan leiden tot zelfmoord.

Blank, bleek en mager

De aanhangers van de gothicbeweging zijn bijna allemaal afkomstig uit blanke stedelijke gezinnen, en hebben meestal een protestant-christelijke achtergrond. Bijna alle gothicaanhangers willen eruit zien als een levende 'undead', zoals een vampier of de 'Crow'. Hij is als iemand die gestorven is in zijn menselijke lichaam maar eeuwig blijft leven als een monster. De gothicaanhangers hebben hierdoor een hekel aan zonlicht en geven voorkeur aan de nacht, met als doel zo bleek mogelijk te zijn. Uit de interviews kwam sterk naar voren dat de gothicaanhangers de nacht meer waarderen dan de dag, en de winter meer herfst ook meer waarderen dan de lente en zomer vanwege het zonlicht. De gothicaanhangers eten weinig om maar zo mager mogelijk te worden, en daarmee meer op een lijk te lijken. Ze hebben een gruwelijke hekel aan vet en overgewicht, alhoewel er nu ook aanhangers met overgewicht zijn. De gothic verdiept en associeert zichzelf met de duistere zijde van het westerse blanke historische cultuurgoed, dit is het middeleeuwse bijgelovige cultuurgoed. Daarnaast is de gothicbeweging zeer gefascineerd door het gedachtegoed van Nazi-Duitsland. Ze flirten openlijk met de symbolen en ideeën van het fascisme. Ze geven er hun eigen creatieve inkleuring aan, maar worden er wel door beïnvloed.

Anti samenleving

De gothicbeweging heeft een grote minachting voor de hoofdcultuur en is hierdoor tegen de gevestigde samenleving gekeerd. Uit de interviews is gebleken dat de gothicaanhanger geen goed woord over heeft voor de staat, overheid, rege-

ringen, politieke partijen, politieke leiders en de samenleving als geheel.

Gothic feesten

De gothicaanhangers houden het liefst hun feesten in oude gebouwen, liefst in verlaten kerken met een duistere atmosfeer die versierd zijn met occulte en diabolische artefacten en symbolen. De ruimte behoort zeer donker te zijn, dus is er weinig belichting: bij voorkeur alleen wat kaarsen en zwakke discoverlichting voor speciale effecten. De ruimte moet gevuld zijn met een mist van rook uit rookmachines, met de bedoeling dat je niet ver kunt zien. De ruimte moet doordrenkt zijn van allerlei wierookgeuren. De bezoekers zijn alle exclusief gekleed in zwarte kleding en hebben bleke make-up met zwarte accenten.

Het dansen is eigenlijk een solistische individualistische aangelegenheid; men danst voor zichzelf. Er zijn twee stijlen van dans, de minimale en de dramatische stijl. De minimale stijl van dans heeft kleine passen en voornamelijk armbewegingen. Alles is zeer rustig en beheerst. De dramatische stijl heeft veel heftige bewegingen die alle zeer explosief uitgevoerd worden, zoals het dramatisch en gewelddadig zichzelf laten neervallen en weer opspringen.

Het doel bij gothicdansen is om in een soort trance te raken waarin je jezelf kwijtraakt en niet meer bewust bent van je omgeving. Dansen wordt ervaren als een geestelijke gebeurtenis waarin men zichzelf zuivert door de slechte energie te vervangen door positieve energie. De negatieve energie is alles wat men meemaakt in het dagelijkse leven en positieve energie is de gothicmentaliteit. Tijdens het feest praat men weinig met elkaar en alleen met bekenden. Men is zeer op zichzelf gericht en geïsoleerd, er is een sterke mate van individualisme.

Fascinatie met vampiers

Gothic heeft een fascinatie met vampiers en legt de nadruk op het personifiëren van de monsters en de angsten van de westerse christelijke samenleving. Het meest geliefde monster is de vampier.

Rituele moorden

Alhoewel er niet veel rituele moorden binnen de occulte magische esoterische wereld voorkomen, zijn ze er wel. Ook binnen de gothicbeweging zijn er rituele moorden gepleegd, gefundeerd op religieuze grondslag.

De bekendste massale moordpartij door twee gothictieners was de aanslag op de middelbare school Columbine High, in Littleton, Colorado. De gothictieners schoten eerst 12 scholieren en 1 leraar dood, en beroofden vervolgens zichzelf van het leven. Deze twee gothicjongeren waren zeer onder de invloed van de gothic rockmuziek van Marlyn Manson, van de magische literatuur van Aleister Crowley, de nazi-ideologie en van de film 'The Matrix'. Alhoewel moeilijk is aan te tonen dat het om een religieuze rituele moordpartij gaat, geeft het wel aan dat doodslag en extreem geweld daadwerkelijk voorkomen binnen de gothicbeweging.

In Stuttgart, Duitsland werd op 18 januari 2002 een bizarre moord gepleegd waarbij het slachtoffer in een satanische ritueel als menselijke offer werd geofferd. Een gothic echtpaar (Daniel en Manuela Ruda, 26 en 23 jaar) bekenden thuis een collega ritueel vermoord te hebben als offer aan de duivel. De collega werd meerdere malen met een mes gestoken en op een tafel geofferd aan de duivel, in een kamer versierd met kaarsen, occulte voorwerpen, tekens en symbolen. Het gothic echtpaar had een vampierlevensstijl, dronk menselijk bloed, sliep in doodkisten en bezocht frequent kerkhoven. Ze beweerden dat de duivel tot hen in stemmen en visioenen had gesproken om dit te doen. ➔

Dit is een duidelijk voorbeeld van een rituele moord met als doel een menselijk offer te brengen vanuit occulte esoterische satanische beweegredenen, in dit geval door gothicaanhangers. Er is dus ook sprake van rituele moorden binnen de gothicbeweging.

In de V.S. werd op 25 november 1996 in Florida een dubbele moord gepleegd op het echtpaar Wendorf (49 en 54 jaar) door de zogenaamde 'vampire clan', waar hun dochter deel van uitmaakte. Deze 'vampire clan' ontstond uit gothicjongeren die actief waren met de live-role playing game 'Vampire the Masquerade'. De jongeren namen dit spel zo serieus dat het voor hen een echte werkelijkheid werd, in plaats van verbeelding. Ze begonnen op kerkhoven dieren te doden en te offeren, en dronken van het bloed van de geofferde dieren. Daarnaast begonnen ze zichzelf te snijden en elkaars bloed te drinken, gepaard met seksuele orgieën, alle met occulte religieuze rituelen. Ze geloofden hieruit meer kracht te ontvangen, geestelijk en lichamelijk, en onsterfelijk te worden. Ze braken oa. in een dierenasiel in en mishandelden en doodden de dieren. De leider van de groep was Ferrel Gibson die steeds extremer werd in de role playing game. Hij begon te geloven dat hij een echte 500 jaar oude vampier was, 'Vessago' genaamd. Op dat punt verlieten velen de groep omdat de grens tussen verbeelding en werkelijkheid steeds vager werd.

Landen waar gothic voorkomt

Gothic komt voornamelijk voor in landen waar de Germaanse Anglo-Saksische invloed groot is, zoals Amerika, Engeland, Duitsland, Frankrijk, en Nederland. Ook in de voormalige Engelse koloniën als Canada, Australië, Nieuw Zeeland en Zuid Afrika is sprake van een levendige gothicbeweging. In Duitsland heeft de grootste gothicaanhang wereldwijd. In Duitsland wordt de gothicbeweging 'Gruff', 'Grufti', of 'Grufsters' genoemd. Daarnaast is gothic nu ook te vinden in Noord, Zuid en Oost Europa.

Ook in landen waar de westerse levensstijl steeds meer vertegenwoordigd wordt, is er sprake van een gothicbeweging die buiten de Germaanse cultuur staat, bijvoorbeeld de grote gothicbeweging van Japan en van de Filippijnen in Azië en van Mexico, Brazilië en Argentinië in Midden- en Zuid-Amerika.

Essentiële factoren van de gothicbeweging

De gothicbeweging heeft een polycentrische organisatie die zijn drijfveer heeft in individuele persoonlijke spontaniteit, creativiteit en vrijheid, gepaard met een innerlijke afkeer van een georganiseerde

structuur met vaste regels en een ge-centraliseerd bestuur. De gothic polycentrische structuur is een geïntegreerd netwerk van verschillende individuen, vriendengroepen, muziekgroepen, feesten, muziekfestivals en concerten, die alle verbonden zijn met de gothic subcultuur. De verbindingslijnen binnen het geïntegreerde netwerk zijn meervoudig. De verbindingslijnen zijn de wegen waarop de ideologie wordt verkondigd en verspreid. Een individueel lid heeft op zichzelf een zeer groot aantal verschillende verbindingslijnen. Deze zijn meervoudig, divers en overbruggen grote geografische afstanden. Door het bezoeken van verschillende feesten, concerten en festivals door de leden en het door de 'live' optredens van internationale rondreizende muziekbands zijn de verbindingslijnen levend en dynamisch binnen de beweging. Ook het internet levert een bijdrage aan het steeds groter worden van verbindingslijnen in de beweging. Het hart van de beweging is de gezamenlijke kledingstijl en levensmentaliteit, welke in de kern van de beweging overall hetzelfde is, maar oneindig veel variatiemogelijkheden kent. Er zijn ook verbindingslijnen naar andere groepen en bewegingen buiten de beweging die overeenkomsten hebben met de beweging, zoals heavy-metalmuziek en wicca, neopaganisme en satanisme. Hierdoor wordt de reikwijdte en beïnvloeding vergroot zowel naar buiten als naar binnen toe. 'Heavy-metalmuziek' kent als muziekstroming vele overeenkomsten met de gothicmuziek. Er zijn diverse muziekgroepen die een mix zijn van beide stijlen. De meest bekende voorbeelden hiervan zijn Ozzy Osbourne, 'Rammstein' en Marilyn

Manson. Veel gothicaanhangers zijn naast het gothic-zijn ook actieve beoefenaars van wicca, neopaganisme of satanisme, hetgeen bleek uit de interviews die ik onder gothicaanhangers heb gedaan. Bijna alle gothicaanhangers doen aan magische rituelen of handelingen zoals toekomstvoorspellingpraktijken vanuit het wicca, neopaganisme of satanisme. De meest populaire magische praktijk is het leggen van tarotkaarten. Er is veel overlap en beïnvloeding tussen de verschillende stromingen, omdat gothicaanhangers ook uit andere bewegingen inspiratie putten of zelf actieve aanhangers zijn van andere bewegingen.

Gothicleiders

De leiders van de gothicbeweging zijn voornamelijk de gothicmuziekgroepen. De verschillende muziekgroepen kennen overeenkomsten maar ook verschillen en ze beconcurreren elkaar. Dit verschijnsel van vele leiders die iets met elkaar gemeenschappelijk hebben en daarnaast volkomen verschillend zijn en elkaar beconcurreren komt ook in de vriendengroepen voor tijdens feestelijke bijeenkomsten. Elke muziekbands en elke individuele gothic wil uniek en onafhankelijk zijn, en beschouwt zichzelf ook niet als gothic, want dan ben je niet meer uniek en zelfstandig. Ze beconcurreren elkaar met het willen benadrukken van de eigen creativiteit en persoonlijkheid door anders te willen zijn dan de rest. Ze vertegenwoordigen echter allemaal dezelfde soort kledingstijl, muzikale thematiek en levensmentaliteit. Het leiderschap kent de volgende kenmerken binnen de beweging. Sommige leden worden beschouwd als 'primus inter

Het hart van de beweging is de gezamenlijke kledingstijl en levensmentaliteit.

pires', de 'eerste tussen gelijke'. Deze zogenoemde leiders zijn er op allerlei niveaus in de beweging. Een dergelijke structuur noemen we 'polycephalous'. De typische leider binnen zo'n structuur krijgt zijn status door een persoonlijke aanhang voor zichzelf te creëren door nieuwe leden te verwerven en de beweging te beïnvloeden door zijn stijl en ideologie. Hij moet zijn leiderschapstalenten continu opnieuw bewijzen als hij zijn positie wil behouden in de beweging. De leiders zijn charismatisch en op actie gerichte persoonlijkheden. De belangrijkste leiders in de gothicbeweging zijn de verschillende internationale gothicmuziekgroepen. Maar ook romanschrijvers zoals Anne Rice, H.P. Lovecraft, Aleister Crowley, en LaVey (The Satanic Bible) hebben grote invloed. Volgens mij heeft Anne Rice met haar 'Vampire Chronicles' de grootste en meest belangrijkste invloed op de beweging in zijn totaliteit. Haar boeken en de verfilmingen van haar boeken ('Interview with the Vampire' en 'Queen of the Damned') zijn de belangrijkste inspiratiebron voor alle gothicaanhangers en muziekgroepen. De verschillende leiders kunnen zeer veel van elkaar verschillen in alles en zijn het veelal niet met elkaar eens. In de gothicbeweging zijn veel verschillende muziekstijlen, stijlen van kleding en levensmentaliteit ontwikkeld. De leiders hebben een beperkte reikwijdte en invloed in de beweging. Daarnaast hebben de leiders bijna geen regulerende macht over de beweging. Ze hebben ook geen autoriteit om te bepalen wie erbij hoort, zelfs niet bij hun eigen persoonlijke aanhang. Er is sprake van leiderschapsuit-

wisseling doordat ze telkens rondreizen en onregelmatig nieuwe cd's uitbrengen. Persoonlijke leden en leiders van de beweging vergelijken zichzelf onderling met elkaar en hierdoor is er een atmosfeer van competitie en concurrentie. De persoonlijke competitie leidt tot splitsing en

het ontstaan van nieuwe stijlen qua kleding, muziek en levensmentaliteit rondom dezelfde kernthematiek. Dit constante vernieuwingsproces leidt tot een grote aantrekkingskracht

naar buiten toe en is ook uitdagend voor de leden.

Methode van ledenwerving

Mensen kunnen gothic worden omdat ze zich aangetrokken voelen tot de gothic levensstijl vanwege de kleding of muziekstijl of de levensmentaliteit, en zullen zelf initiatief nemen om gothic te worden. De belangrijkste factor in de motivatie waarom iemand gothic wordt is vooral gelegen in de relatiesfeer tussen personen. Vriendschap is dus de belangrijkste factor van het werven van nieuwe leden bij de gothicbeweging. Wanneer de invloed en het belang van vriendschap groeit neemt de invloed en belang van familiebanden af. Vrienden worden belangrijkste factor in het leven. Ledenwerving door vriendschap is de methode waardoor de gothicbeweging nieuwe leden werft.

Persoonlijke toewijding

De gothic subcultuur heeft tegengestelde waarden ten opzichte van de hoofdcultuur. Daarom is de overgang van de hoofdcultuur naar de gothic subcultuur een radicale gebeurtenis. De levenswijze van de hoofdcultuur laat men achter zich en men transformeert naar de gothic levenswijze.

De verandering van het uiterlijk en het innerlijk naar de gothic levensstijl is een radicale stap, dat een duidelijk statement maakt naar de samenleving: 'Ik hoor niet meer bij de hoofdcultuur, ik veracht jullie meningen en gewoonten, vanaf nu hoor ik bij de subcultuur die de duisternis opzoekt en waardeert'.

Het vereist een persoonlijke toewijding aan de beweging om een gothic te worden, want je sluit je af van de hoofdcultuur en de sociale en relationele achtergrond waar je vandaan komt. Het is een innerlijke en uiterlijke transformatie. Uiterlijk doordat je je anders gaat kleden dan de rest van de samenleving, door je levensritme te veranderen van dag naar nacht, en door eruit te zien als lichamelijk dood, maar geestelijk levend. Het innerlijk

verandert door een gothic levensmentaliteit te ontwikkelen waarin emoties worden gekoesterd die de hoofdcultuur als negatief ervaart; depressie, melancholie, haat en wraak, met daarnaast het verlangen naar de macabere en bizarre duistere zijde van het bestaan, gepaard met een interesse en fascinatie naar occulte en magische religiositeit en spiritualiteit. Iemand die gothic besluit te worden brengt een groot persoonlijk offer van toewijding aan de beweging door zijn oude levensstijl te verlaten en een compleet nieuwe levensstijl aan te nemen. P. Heelas zegt dat er drie graden van toewijding zijn binnen de New Age beweging.¹

1. Volledige betrokkenheid.

2. Serieuze parttimers.

3. Gelegenheidsparttimers.

Deze driedeling qua toewijding kan men ook hanteren voor de gothicaanhangers:

1. Dit zijn de mensen die elke dag zichzelf kleden als gothic en volledig de levensmentaliteit nastreven.
2. Degenen die zich elke dag kleden als gothic maar niet zo serieus zijn met het volgen van de levensmentaliteit.
3. Degenen die zich alleen op feesten, concerten en festivals kleden als gothic en de levensmentaliteit die erbij hoort maar amper kennen.

Ideologie van de gothicbeweging

De gothic ervaart de werkelijkheid als een plaats waar de duisternis en het kwaad volop aanwezig zijn. De werkelijkheid gaat gebukt onder een zware emotionele druk welke veroorzaakt wordt door de duisternis en het kwaad in het bestaan. De gothic probeert de duistere kwade werkelijkheid niet te ontwijken of te ontkennen maar wil zichzelf ermee confronteren. Men ontmoet het kwaad en de duisternis in een houding van totale passiviteit en fatalisme, omdat de duisternis en het kwaad een onderdeel vormen van de diepste kern van de werkelijkheid. Voor de gothic worden de duisternis en het kwaad veroorzaakt door bovennatuurlijke, geestelijke of transcendente bronnen of wezens. Het doel van de gothic levensstijl is erop gericht om deze hogere bovennatuurlijke, geestelijke transcendente werkelijkheid te ervaren, te beleven en ermee te communiceren. Dit vindt plaats door het aan te roepen door middel van magie en rituelen. De gothic levensstijl is doordrenkt van en gefundeerd op magische en occulte rituelen.

Er zijn diverse soorten van religiositeit binnen de gothicbeweging. De meeste

¹ Heelas P, 'The New Age Movement: The celebration of Self and the Sacrilization of Modernity', Oxford 1996.

gothics zijn actief lid van wicca of paganisme. Daarnaast zijn er nog veel gothics die het satanisme aanhangen.

Politie-expert in occulte zaken Captain Randy Johnson (Utah, V.S.) heeft veel onderzoek naar satanisme onder tieners gedaan. Hij vond dat ongeveer 0,5% van de tieners echte praktiserende satanisten zijn. In de gothicbeweging vond hij echter dat 5% van alle gothicaanhangers praktiserende satanisten zijn. Dat betekent dat onder gothicaanhangers 10 keer vaker satanisme gepraktiseerd wordt. (Cijfers zijn te vinden in www.gothic.org.)

Men mag dus wederom concluderen dat de gothic levensstijl aanzet tot een duistere kijk op de werkelijkheid die zelfs kan leiden tot satanisme.

Maar er zijn ook gothicpersonen die het christelijke geloof aanhangen: deze hebben een dualistische kijk op de werkelijkheid, namelijk van een lange zware strijd tussen goed en kwaad waarin het goede uiteindelijk zal overwinnen.

De definitie van alledaagse magie binnen de gothicbeweging is;

Magie is gefundeerd op het idee dat er een overeenkomst is tussen de aardse werkelijkheid en de geestelijke werkelijkheid. Dezelfde regels die op aarde gelden, gelden ook voor de geestelijke wereld; het principe dat de microkosmos gelijk is aan de macrokosmos.

De dingen die op aarde een bepaalde aantrekkingskracht bezitten hebben ook dezelfde aantrekkingskracht in de bovennatuurlijke dimensie. Door jezelf te omringen met een omgeving die een sterke aantrekkingskracht heeft op bepaalde bovennatuurlijke krachten of wezens trek je deze wezens of krachten naar je toe. Het doel van magie is om omringd te zijn met bovennatuurlijke krachten of wezens. De gothicbeweging wil zichzelf met de kwade duistere transcendentie confronteren en zich ermee omringen. De gothicaanhanger is actief op zoek naar dingen en zaken die deze transcendentie veroorzaken in de aardse werkelijkheid in de wetenschap dat dit ook geldt voor de geestelijke dimensie.

Het is zeer duidelijk dat de gothic levensmentaliteit grote overeenkomsten heeft met de levensvisie van de magische bewegingen. Aleister Crowley, de vader van de moderne magie heeft ongeveer hetzelfde gezegd in zijn geschriften. De gothicaanhangers lezen de werken van Aleister Crowley en zijn door hem beïnvloed. Volgens Crowley moet elk mens volkomen vrij zijn om zijn eigen weg te kunnen gaan zonder belemmering van anderen, wetten of voorschriften.

Waarneming van weerstand en oppositie vanuit de samenleving

Uit alle gesprekken met gothicaanhan-

De tegenstellingen tussen gothic subcultuur en hoofdcultuur volgens de gothic subcultuur:

Hoofdcultuur	Subcultuur Gothic
Collectieve Bewustzijn	Onderbewustzijn
Dag en licht	Nacht en duisternis
Valse positieve emoties	Ware negatieve emoties
Regels en wetten	Volkomen vrijheid van je eigen wil
Slaaf zijn	Jezelf zijn
Secularisatie	Esoterie, paranormaal en bovennatuurlijk
Moraliteit	Geen moraal
Georganiseerde religie	Occultisme en magie
Heiligen	Rebellen en monsters (Vampieren enz.)
Dogma	Creativiteit
Blinde volgzzaamheid	Intelligentie
Gehoorzaamheid	Zelfbeschikkingsrecht
Religie	Filosofie
God en staat hoogste autoriteit	Je zelf bent de hoogste autoriteit

gers is duidelijk naar voren gekomen dat de samenleving niet positief tegenover de gothicbeweging staat. Gothic wordt als iets slechts en negatiefs ervaren en beschouwd. Daarom discrimineren ze bewust of onbewust de gothicaanhangers. Ze worden gepest en geplaagd. Ze zijn de buitenbeentjes en op hun kledingstijl en uiterlijk wordt neergekeken.

In Amerika is door negatieve publiciteit een grote heksenjacht ontstaan op de gothicbeweging. Deze sociale vervolging van de gothicbeweging maakt de beweging alleen maar aantrekkelijker en mysterieuzer voor rebelse tieners om (in grote getale) toe te treden tot de gothicbeweging.

Hedendaagse Vampierreligies

Jongeren die zichzelf als vampier beschouwen komen voornamelijk uit gebroken gezinnen.

Seksualiteit is een zeer belangrijk onderdeel van de vampierlevensstijl. Het verlangen naar het experimenteren met seks kan zelfs de aanleiding zijn om zelf vampier te worden. Vampiers worden voorgesteld als zeer sensuele wezens die hartstochtelijker zijn dan anderen. Vampiers zijn biseksuele wezens die leven op de levenskracht van andere mensen die ze verkrijgen door seks met ze te bedrijven. Vele jongeren worden vampier in de gedachte dat ze eindeloos seks zullen beleven. Het tegengestelde is echter vaak waar. Er is nu een vampier-pornoindustrie aan het ontstaan in tijdschriften en op internet-websites met afbeeldingen van seksuele handelingen gepaard met het zuigen van bloed door zuigzoenen of verwondingen.

Een andere grote reden voor de immense groei van vampiers onder jongeren is dat jeugd tegenwoordig zeer bijgelovig is. Een onderzoek van Norine Dresser in de V.S. in 1986 toonde de volgende cijfers:² 27% van de middelbare scholieren en univer-

sitaire studenten geloven dat vampiers daadwerkelijk kunnen bestaan. Daarnaast kunnen volgens haar onderzoek jongeren moeilijk een onderscheid maken tussen fictie en realiteit op de televisie.

Conclusie

Theologie van de monsterverering

Het monster is de ultieme vertegenwoordiger van chaos en desoriëntatie binnen in de orde en openbaart de diepe onzekerheden in ons geloof, onze maatschappij en ons wereldbeeld.

Monsters worden bij voorkeur beschouwd als duivels in plaats van ze te beschouwen als goddelijke boodschappers in ons midden. Het woord monster vindt zijn betekenis echter in de Latijnse woorden 'monstrare' (openbaren) en 'monere' (waarschuwen); het is een boodschapper die ons komt openbaren en waarschuwen voor het komende goddelijke oordeel. Monsters zijn geen schrikbarende onnatuurlijke verschijnselen, maar zijn afschrikwekkende bovennatuurlijke manifestaties.

De monsters van de gothicliteratuur zijn de rolmodellen voor de gothic subcultuur. Een gothicaanhanger is een volgeling van de monsters van de gothicromans en films. Door de monsters na te volgen en zichzelf ermee te identificeren is er sprake van een monstercultus. Het belangrijkste monster dat de centrale plaats inneemt in de gothic subcultuur is de vampier.

De vampier die van oorsprong een mens is maar nu dood en toch levend is, wil weer deel uitmaken van de samenleving, maar kan daarin nooit daadwerkelijk meer terugkeren. Dit tragische monster symboliseert de kern van de gothic subcultuur. De gothic subcultuur is een ode aan de gothicmonsters maar voornamelijk aan die van de vampier. De vampier is een vervloekte voor de samenleving en de religie, vooral vanuit het oogpunt van het christelijke geloof. De gothicaanhangers beschouwen zichzelf als vervloekten voor

2. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX

de samenleving en voor Gods aangezicht, voor eeuwig vervloekt om in vijandschap te leven met de samenleving en het christelijk geloof; midden tussen hen te leven maar er niet bij te horen.

Religie in gothicmuziek

Muziek is het belangrijkste medium in de gothic subcultuur om zichzelf te kunnen uiten. Muziek in de gothic subcultuur dient om mythen te vertellen, te creëren en te beleven. De gothicbeweging probeert bijna altijd qua muziekstijl en teksten te communiceren met het bovennatuurlijke of een bovennatuurlijke atmosfeer te creëren. Tijdens de optredens van gothicgroepen en feesten wordt de gehele zaal er bij betrokken om in die atmosfeer te komen en te communiceren met het bovennatuurlijke. De gothicaanhangers hebben unaniem verklaard dat zij het beluisteren van gothicmuziek beschouwen als geestelijke zuivering, reiniging en als een bevrijdingservaring. Deze ervaringen worden krachtig op gothicfeesten, en worden versterkt door te gaan dansen.

Gothic subcultuur als nieuwe religieuze beweging

Gothic is een nieuwe interne religieuze beweging.

Daarnaast kan een nieuwe religieuze beweging een cult of een sekte zijn.

Wanneer een nieuwe religieuze beweging is voortgekomen uit een historische bestaande religie dan is het een sekte. Maar wanneer het is ontstaan zonder enige connectie met een historische reeds bestaande religie is het een cult. Als nieuwe religieuze beweging is de gothicbeweging een cult en geen sekte, omdat het niet vanuit een oorspronkelijke religie is ontstaan. Het is een interne beweging welke is ontstaan uit de westerse historische culturele wortels. Gothic is een nieuwe interne religieuze beweging die een cult is. Het stelt zichzelf wereldverwerpend op omdat het de hoofdcultuur veracht. Gothic is een religie omdat het een duidelijke levensstijl en levensmentaliteit heeft die zijn inspiratie heeft in het bovennatuurlijke en die algemeen geldt voor alle leden. Het wil een 'religion of difference' zijn omdat het volledig tegenover de gevestigde samenleving wil staan. Gothic als religieuze beweging is ontstaan vanuit een 'subcultuurmodel / evolutiemodel', een subcultuur die door de loop der jaren zich ontwikkelt tot een religie. Gothic als nieuwe religieuze beweging voldoet aan alle kenmerken van een nieuwe religieuze beweging volgens O'Dea.³ 1: vrijwillig lidmaatschap, 2: verzet en protest tegen de gevestigde orde, 3: nadruk op persoonlijke bekering en ervaring, 4: vrijwillige keuzes, 5: grijpt iets van het verleden aan wat vervallen is geraakt, 6: nadruk op de

gelijkheid voor iedereen. De oorzaken van het ontstaan van de beweging zijn voornamelijk die van emotionele aard zoals op het op zoek zijn naar eigenwaarde, persoonlijke identiteit en sociale contacten. Ook is ze ontstaan door sociale kritiek op de gevestigde samenleving en de nood om daar zichtbaar verzet tegen te kunnen geven en afstand van te nemen. De gothic subcultuur voldoet zeer sterk aan de profetische rol en spiegelfunctie in de samenleving. De gothicaanhangers functioneren als monsters die de boodschappers van de kwaadaardige goddelijke wereld zijn om de samenleving te confronteren met het kwaad. Als nieuwe religieuze beweging behoort de gothic subcultuur in de magische familie. De gothic subcultuur kent drie echte religieuze praktijken: namelijk het vereren van monsters als goddelijke wezens, gepaard met een magisch wereldbeeld en een rituele sjamanistische levensstijl.

De religieuze definitie van de gothic subcultuur

Het doel van de gothic levensstijl is om deze hogere transcendentie werkelijkheid te ervaren, te beleven en ermee te communiceren door het aanroepen van de bovennatuurlijke werkelijkheid, door middel van de verering van de kwaadaardige monsters, door zichzelf ermee te identifi-

ceren, door het praktiseren van magie en door een rituele sjamanistische levensstijl te leven.

Een definitie van gothic religie is:

De werkelijkheid is met het kwaad doordrenkt en dit wordt veroorzaakt door het bovennatuurlijke.

Het doel van de gothicreligie is om zichzelf met het bovennatuurlijke kwaad te verzoenen door zichzelf ermee te identificeren. Door middel van het vereren van bovennatuurlijke monsters via magie en een rituele sjamanistische levensstijl kan men zich met het kwaad vereenzelvigen. Wanneer men dit doet hoeft men niet meer te vrezen voor het bovennatuurlijke kwaad die de werkelijkheid bedreigt, omdat men nu zelf ook een onderdeel van het kwaad is geworden.

Gothic, een Nieuwe Religieuze Beweging?

Scriptie (113 pagina's) van R.A. Zevenbergen, student aan de Vrije Universiteit te Amsterdam, Faculteit Godgeleerdheid, afstudeerrichting Godsdienstwetenschappen in mei 2004. Scriptiebegeleider was dr. R. Kranenburg. Met veel dank aan dhr. Zevenbergen voor het belangeloos ter beschikking stellen van zijn scriptie. Bewerking drs. W.J.A. Pijnacker Hordijk

³ Th. O'Dea, 'Godsdienstsociologie' Utrecht, 1968.

De man die geweest is

Hij probeerde te doen wat men van hem verwachtte, of nog beter, wat hij zichzelf oplegde.

Larry had het mooiste huis in de straat. Het was niet het duurste huis, maar met alles erop en eraan was het wel het beste wat Larry krijgen kon. Hij werkte er op zijn minst vier uur per avond aan, tot zelfs twaalf tot zestien uur op zaterdag en zondag. “Het schoot al aardig op” zei hij, terwijl hij er al bijna zes jaar zo hard aan gewerkt had. Enkele verbeteringen die Larry in die tijd had aangebracht betroffen het tapijt, het plafond, de tuin, het gras, de elektrische bedrading, de ramen, de boiler, de parketvloer, de garage, de renovatie van de muren, het planten van fruitbomen, de gootsteen, de nok van het dak en de hondenren. Larry voelde zich nooit helemaal op zijn gemak, de burens plaagden hem een beetje, en zijn vrouw leek nog steeds niet gelukkig met de resultaten, zodat Larry maar niet kon besluiten of hij nu meer of minder zou gaan werken. Larry was een ernstig geval van iemand met angst voor afwijzing. Als je hem zou vragen waarom hij zo hard werkte, dan zou hij je vertellen dat hij alleen maar een goede echtgenoot, vader en christen wilde zijn. Hij probeerde te doen wat men van hem verwachtte, of nog beter, wat hij zichzelf oplegde. Omdat hij nooit de vreugde van zijn vaders aandacht had genoten is hij een man geworden die nooit kind geweest is. Larry leerde in zijn kinderjaren het omgekeerde zorgpatroon. In plaats van te leren voor zichzelf te zorgen, leerde hij te zorgen voor anderen.

Omgekeerde zorgpatronen worden geleerd als iemand, die minder volwassen is, verantwoordelijk gemaakt wordt voor de behoeften van meer volwassen personen. Deze pseudo-volwassenheid treedt op als ouders hun kinderen verantwoordelijk stellen voor hun eigen behoeften en gevoelens. Door dit omgekeerde zorgpatroon leek Larry altijd ouder dan zijn leeftijdsgenoten. In een dergelijke, niet goed functionerende, familie doen de volwassenen of ze kinderen zijn, terwijl de kinderen volwassen proberen te zijn. Dit omgekeerde rolpatroon is de beste manier om de effecten te beschrijven van het proberen volwassen te zijn, zonder eerst de lessen van het kind zijn te leren. Zoals al eerder gezegd werken deze lessen cumulatief. Alle ‘kneepjes’ van volwassen mannen worden ontwikkeld vanuit de ‘software’ van een jongen, in plaats ervan dat deze vervangen wordt door de ‘software’ van de volwassene. Waarschijnlijk zal iedereen, dat wil zeggen zijn vrouw, kinderen en leden van de kerk, voor de rest van zijn leven misbruik van Larry maken. Het is net als die misplaatste grap over die vrouw die naar een psychiater gaat en zegt: “Mijn man denkt dat hij

een hond is”. “O, daar kan ik wel wat aan doen” zegt de dokter. “Ja, maar wie brengt de krant dan binnen?” vraagt ze.

Omgekeerd rolpatroon: pseudo-volwassenheid.

- Heel harde werkers, die maar weinig vreugde en tevredenheid kennen door al hun inspanningen.
- Ze zorgen voor andermans behoeften, maar ontkennen hun eigen behoeften, die ze niet serieus nemen.
- Ze zijn vaak bang dat anderen van streek raken en teleurgesteld raken in hun verwachtingen.
- Ze kunnen niet denken in termen van eigen voldoening, maar zijn steeds gericht op anderen.
- In hun visie op de realiteit is er geen plaats voor eigen gevoelens.
- Ze mogen geen fouten maken.
- Ze leren niet van hun ervaringen, behalve dan om nog harder te werken om geen fouten te maken.
- Ze zijn altijd maar bezig te geven en te zorgen voor anderen.
- Ze voelen zich schuldig als ze iets ontvangen.

Een pseudo-volwassen man of vrouw vertoont vaak een of meerdere van bovengenoemde kenmerken. Het is heel frustrerend om te proberen een man te zijn voordat je ooit een jongen geweest bent. Uiteindelijk zal de ‘bedrieger’ die

e nooit kind

een omgekeerd rolpatroon vertoont, ontmaskerd worden, omdat hij te weinig of teveel consumeert, teveel of te weinig werkt en nooit tevreden is. Hij zal aan het einde van zijn krachten zijn juist op het moment dat hij die het meeste nodig heeft. Vrouwen herkennen hun man zelden als iemand die pseudo-volwassen is, behalve als hij gaat zorgen voor zijn vader of moeder, broers of zusters in plaats van voor zichzelf. 'Zorgers' worden door hun vrouwen soms tot de orde geroepen als ze voor hun kinderen en vooral voor hun stiefkinderen een overdreven zorg gaan vertonen. Er ontwikkelt zich een ruzie met een man die nooit kind geweest is en die zich door niemand iets laat gezeggen. Voor wie moet Larry nu zorgen, voor zijn ouders, vrouw, kinderen, baas, kerk, stad of de mensen die hem iets lenen? Het is duidelijk dat het alle kanten op kan gaan en dat het afhangt van waar Larry zijn grootste 'angstbinding' mee heeft. Als Larry getrouwd is en de grootste angstbinding die voor zijn moeder is, dan zal hij hoogstwaarschijnlijk meegesleept worden naar een televisieshow van dr. Phil waar hij belachelijk gemaakt wordt als een 'moederskindje'. Als zijn grootste angstbinding die voor zijn vrouw is dan zal Larry hoogstwaarschijnlijk de beslissing nemen om zijn hele leven zijn vrouw op de verkeerde manier achterna te lopen. Larry's onvolwassen en kinderlijk gedrag zal waarschijnlijk door zijn vrouw uitgebuit worden, terwijl ze nooit tevreden is met wat hij tot stand brengt, of wie hij is. Heel vaak gaan vrouwen trouwen als ze pseudo-volwassen zijn. Ze vertonen dan een omgekeerd zorgpatroon en het ziet er dan naar uit dat ze de beslissing genomen hebben hun hele leven te gaan zorgen voor hun mannen die dan meestal ook altijd kind zullen blijven. Zijn draagvlak is niet erg groot, net als zijn volwassenheid; hij is geen hoogvlieger.

De man die altijd kind is gebleven

De man die klaarblijkelijk altijd kind gebleven is, is een maatje voor wie met hem mee gaat en zijn zin doet. Als hij door zijn vrouw geconfronteerd wordt met zijn onvolwassenheid, gaat hij meestal op zoek naar een vrouw die aardiger voor hem is, eentje die niet 'de baas over hem speelt', die er meer sexy uitziet of beter in de seks is, die hem meer steunt, die ermee instemt om gekke dingen te doen, die

drugs voor hem koopt, die hem laat kopen, jagen, vissen, golven, reizen, gokken, net wat hij op ieder willekeurig moment zou willen. Hij wil het beste voor zichzelf. Alles is beter dan volwassen te worden, de 'kind-man' is altijd op zoek naar iets beters, naar het beste. Dit is de 'software' van een kind. Bill was altijd precies op zijn kleren. Bill kocht bij de juiste winkels en reed in een B.M.W. met het nieuwste audio- en navigatiesysteem. Hij trad nooit op de voorgrond, was altijd ingetogen, maar had altijd de perfecte wijn voor een gelegenheid, een huis in een 'goede' wijk en precies de goede vriendin. Hoewel zijn bezit niet verder reikte dan € 750.000 waren zijn meeste vrienden miljonairs. Bill kon zich superieur voordoen als hij dat wilde. Bill verliet zijn vrouw voor een jongere vrouw. Bill nam ontslag in zijn nieuwe baan voor een baan met nog meer prestige en financiële zekerheid, die hem in staat stelde zich te begeven tussen 'de rijken der aarde'. Hij verhuisde naar een nieuw huis met een nieuwe vrouw in een nog betere wijk en kreeg 'nieuwe' kinderen. Sommige van zijn oude vrienden ergerden zich hierover en vertelden hem dat zijn verstand 'achter zijn ritssluiting' zat. Hij verliet zijn oude vrienden voor 'betere' die hem niet lastig vielen met zijn ex-vrouw of kinderen van zijn eerste huwelijk. Bill organiseert nu grotere feesten voor nog meer mensen. Hij heeft zijn oude B.M.W. vervangen door een nieuwe, heeft een snellere computer en geeft leiding aan nog meer personeel, en hij eet in exclusieve restaurants. Bill heeft nog steeds geen flauw besef wat hem echt rust en voldoening geeft en hij wil het niet weten ook! Bill veranderde ook van huisarts. Het leek er verdacht veel op dat enkele assistentes van de huisarts flauwe grapjes maakten over de eindeloze stroom van angsten over zijn lichaam en gezondheid. De huisarts kon niets vinden en zelfs Bill's tenniskwaliteiten werden minder. Hij werd steeds kieskeuriger en ging over tot steeds 'gezonder' eten. Uiteindelijk consulteert Bill een psychiater. Deze dokter was een prominente professor en hoofd van verschillende counseling-klinieken. Het commentaar van Bill was dat de dokter een tophonorarium rekende en dat hij niet langer de noodzaak inzag om in de kliniek te blijven. Bill was aan het consumeren en consumeren. Wat hij op dat moment niet kon consumeren bewaarde

hij voor later. Bill had de 'American dream' verwezenlijkt, maar slechts weinig mensen respecteerden hem als een volwassen man. Het kind had in Bill de overhand.

Eigenschappen van een kinderlijk functionerende volwassene

- Doet geen moeilijke dingen.
- Verwacht dat iedereen altijd zijn partij kiest.
- Heeft een sterk consumptiepatroon wat nooit voldoening geeft.
- Vertrouwt anderen niet, verbreekt relaties als hij van streek is.
- Leert niet van ervaringen, behalve dat mensen niet te vertrouwen zijn.
- Hij accepteert geen fouten van anderen (tenzij het hem niet interesseert).
- Consumeert wat hij maar wil.
- Heeft geen beheerste hartstochten (niet getrainde nucleus accumbens).
- Hij doet alleen wat zijn gevoel hem ingeeft.
- Is vrij egoïstisch.

Een 'kind-man', een kinderlijk functionerende volwassene, kan een of meerdere van de karaktereigenschappen van deze lijst hebben en zelfs nog meer. In het laatste hoofdstuk (van dit boek van James Wilder) staan nog meer kenmerken van een onvolwassen identiteit. Dit zelfde patroon komen we ook bij vrouwen tegen. In veel huwelijken komen we onvolwassen of pseudo-volwassenen partners tegen. Deze pseudo-volwassen huwelijken leven in een soort status quo. Er zijn maar weinig

prikkels voor de meeste 'kindvolwassenen' nodig die ze tot veranderingen aanzetten. Omdat hun ouders, vrienden, burens, en zelfs counselors vaak net zo onvolwassen zijn, zullen mannen die nooit kind zijn geweest (onder hen die altijd kinderen gebleven zijn) er niet over piekeren om te veranderen. De volwassene, die nooit kind geweest is, probeert steeds meer zijn best te doen om het anderen naar de zin te maken, of iemand te zoeken voor dit doel. Deze man is op zoek naar een vrouw die hem waardeert en respecteert, maar meestal nadat hij door de laatste onvolwassen vrouw, die hij het naar haar zin wilde maken, de les gelezen en gedumpt is. Zijn vrienden zeggen over zijn vriendinnen: "Ik weet niet wat hij in ze ziet. Ze heeft niet in de gaten wat ze allemaal van hem krijgt". De volwassen man die nooit kind geweest is werkt alleen nog maar meer. Hij heeft zelf niet in de gaten dat hij 'ondersteboven' door het leven gaat.

Geen voldoening

Noch de man die nooit kind geweest is, noch de man die nog steeds kind is, hebben geleerd tevreden te zijn. Als je aan beide types zou vragen of ze tevreden zijn, dan zou het antwoord overduidelijk nee zijn. Ze hebben dit tevreden zijn niet geleerd. Tevredenheid of voldoening leren is, zoals u zich misschien nog herinnert, een taak die een kind moet leren. De jongen die zijn jeugd begint met consumeren en ontvangen, moet tegen het einde van zijn jeugd weten dat het meer voldoening geeft om te geven dan te ontvangen. De man die nooit kind geweest is en die de echte volwassenheid wil bereiken, moet naar die tijd teruggaan en leren vragen, en leren ontvangen met dankbaarheid. Paul was een plichtsgetrouwe pastor, eentje waarvan iedere kerkbestuurder er een hoopte te vinden. Hij was een man met ervaring, principes, betrokkenheid en verdiensten. Hij leefde mee met zijn gemeente en bezocht zwakke én stabiele gemeenteleden. Paul was een man met visie, en mede door zijn hulp groeide de kerk. Een buitengewone pastor, hij leerde en studeerde op een zorgvuldige manier, niet zo dat hij zich opsloot omdat hij bang was voor veranderingen of onzekerheden. En of dat nog niet genoeg was, Paul was ook een man die het gezin hoog hield. Hij hield van zijn vrouw en drie kinderen. Paul was zelfs stapel op de hond, hoewel hij dat niet aan iedereen zou toegeven. Op een dag bezocht Paul me omdat hij er niet helemaal zeker van was of hij wel pastor zou blijven. Er was iets aan de hand, maar hij kon zijn vinger er maar niet achter krijgen. Als een man met hoogstaande principes moest hij er achter zien te komen wat er verkeerd was en waarom zijn werk zo onbevredigend aanvoelde.

Tevredenheid of voldoening leren is, zoals u zich misschien nog herinnert, een taak die een kind moet leren.

Wat Paul ook probeerde, hij kon er niet achter komen wat hij het beste kon doen. Pauls vader was ook een pastor. Hij had goede ouders die hem altijd goed behandelden. Tot vandaag de dag belden ze elkaar iedere dag en bezochten elkaar veel. Van zijn familie had Paul alle goede dingen geleerd. Paul wist hoe hij moest evalueren, problemen oplossen en goede dingen doen. Op de theologische school was Paul zelfs beter dan zijn familie hem geleerd had, maar er was één ding wat Paul niet wist. Paul had geen flauw benul wat hem tot tevredenheid en voldoening stemde. Hij realiseerde zich zelfs niet eens, dat hij niet wist wat hem tot een tevreden man zou maken. Op een of andere manier leek de vraag naar tevredenheid en voldoening 'vleselijk', verkeerd en een beetje egocentrisch. Door te leven zonder te beseffen wat hem echt voldoening gaf, raakte hij bijna burn out. Paul had iedere morgen teveel goede keuzes, maar geen van alle gaf hem een volstaan levensgevoel. Een 'goede' pastor beantwoordt ieder telefoontje, bezoekt ieder ziek gemeentelid, gaat met zijn vrouw uit lunchen, vergadert met het kerkbestuur tijdens de lunch, heeft lunch met iemand die geen familie meer heeft, stopt bij de school van zijn dochter zodat hij haar tijdens de lunch kan zien, laat de hond uit, neemt tijd voor 'stille tijd', bereidt op zorgvuldige wijze zijn zondagse preek voor, doet zijn leeswerk voor het onderwerp voor een toespraak die hij bij iemands pensionering moet houden, en dan zijn er natuurlijk ook nog de dingen die je 's middags en 's avonds moest doen. Zonder dat hij wist welke van al

deze zaken hem voldoening gaf, kon Paul alleen zijn principes en prioriteiten steeds weer herhalen. Het stoorde hem dat zoveel goede dingen nooit gedaan werden. Langzamerhand raakte hij uitgeput en begon bang te worden voor zijn werk, de telefoontjes en de bestuursvergaderingen. Misschien was het wel helemaal niet de bedoeling dat ik pastor zou worden of zelfs maar vreugde in mijn leven zou ervaren, dacht hij. De pastor wist heel goed dat zijn identiteit niet bestond uit het werk wat hij deed, of de dingen die hij bezat. Hij raakte langzamerhand burn out doordat hij als gewoon mens voldoening nodig had door zijn werk en activiteiten, maar hij had totaal geen idee hoe je daar op een verstandige manier voor kon kiezen. Zijn vader had eveneens geen idee wat hem tot tevredenheid stemde en had er dan ook niet aan gedacht dit zijn zoon te leren. Met het gevolg, dat ze beiden maar doorgingen totdat ze totaal uitgeput waren en zich verbaasden hoe hun leven voorbij ging. Bevrediging, voldoening is de emotionele brandstof die ons op de been houdt, zodat we de volgende uitdaging het hoofd kunnen bieden.

De drie mogelijke bronnen van voldoening moeten iedere dag verversd worden. De gezonde jongen heeft in de gaten dat vreugde en voldoening maar een leven van ongeveer vierentwintig uur hebben en daarna weer opnieuw gevonden moeten worden.

1) Voedsel brengt vreugde en bevrediging voort.

- 2) Zijn liefde brengt vreugde en voldoening voort.
- 3) Zijn inspanningen brengen vreugde en voldoening voort.

In het boek Prediker (8:15) staat: “Daarom prees ik de vreugde, omdat er niets beter is voor de mens onder de zon dan te eten en te drinken en zich te verheugen; en dat begeleide hem bij al zijn zwoegen gedurende de levensdagen die God hem geeft onder de zon”.

Voldoening in eten is de eerste, en vreugde in ons werk de tweede bron van voldoening. Op een zorgvuldige manier wordt duidelijk gemaakt dat prestaties geen voldoening geven. Prestaties en talenten zijn op zichzelf ook ijdelheid. Het is gewoon het werk wat uit onze handen komt dat ons voldoening geeft. We zullen later zien dat de manier waarop we in het werk voldoening ontvangen, geven en nemen is. De derde bron van tevredenheid is de vreugde die we in onze relaties beleven. Volgens Prediker zijn de leertaken van een jongen het centrum van het leven: vreugde in het voedsel, in liefde en in onze inspanningen.

Tevredenheid en voldoening vereisen geven en nemen (ontvangen?)

Volwassen worden is voorbeelden ontwikkelen in het geven en nemen (ontvangen?) in het leven. De man die nooit een jongen geweest is, kan niet goed ontvangen, terwijl degene die altijd jongen is gebleven, niet goed kan geven, met als resultaat dat beiden ontevreden zijn. In tegenstelling tot de man die nooit jongen was vindt de ‘eeuwige’ jongen dat hij overal recht op heeft zonder te werken of iets terug te geven.

Als we kijken naar de wijze waarop men aanspraak voor zichzelf maakt op dingen, kunnen we zien dat sommigen ‘ondersteboven’ uit hun jeugd komen (subassertiëf of omgekeerd zorgpatroon) en anderen altijd ‘laagvliegers’ blijven (altijd kind blijven). Vervolgens kunnen we bespreken wat hieraan te doen is.

Onbevangen ergens aanspraak op maken

Misschien is de beste toetssteen om te kijken hoe iemand zijn jeugd heeft afgerond het nagaan in hoeverre hij geleerd heeft ergens aanspraak op te maken. De man die zijn ‘kindertaken’ heeft afgerond, durft te vragen wat hij nodig heeft. Hij vindt dat hij er recht op heeft, simpelweg omdat hij bestaat en er om kan vragen. Het wezen van een kind is dat hij met plezier kan vragen wat hij wil, zonder zich ervoor te schamen. Dit zal op sommige mensen egoïstisch overkomen, het is voor volwassenen een essentiële voorwaarde om te kunnen geven.

Aanspraak maken op consumptiegedrag

De ‘kindman’ die geleerd heeft te ontvangen zonder te leren wat hij kan maken en geven heeft een slechte uitgangspositie. Uiteindelijk zal hij veel verder gaan dan alleen ontvangen namelijk aanspraak maken om dingen te mogen nemen. Deze ‘laagvliegende’ man wordt een bodemloze put. Zonder schuld of schaamte pakt hij alles wat hij pakken kan. Het is dan ook niet verwonderlijk dan anderen hem zien als een gigantische lintworm. Hij eet alles wat binnen zijn bereik ligt en toch is hij niet tevreden. Consumeren is niet een bevredigende activiteit van een tevreden man. De leertaak van een jongen is het verkrijgen van voldoening door ergens aanspraak op te maken. Iedereen die vast blijft zitten in alleen het geven of alleen het ontvangen zal maar voor de helft tevreden zijn. Alleen maar consumeren zal nooit tot tevredenheid leiden. Iemand die dat probeert is gedoemd steeds meer en meer te consumeren in de verkeerde veronderstelling dat alleen dat tot tevredenheid leidt. Ontevredenheid laat zijn sporen na in consumentengedrag. Ze geloven voldoening en tevredenheid te krijgen door de hulpbronnen die we consumeren. We zijn wat we eten, welke kleren we dragen of in welke auto we rijden. Des te meer des te beter. Ben je ontevreden, koop dan meer.

Angst om ergens aanspraak op te maken.

Ergens aanspraak op maken zonder ervoor te werken is net zo dodelijk en zal ook geen tevredenheid scheppen. Om deze reden zullen veel mensen nergens

aanspraak meer op maken. Sommigen zijn bang dat als ze hun kinderen leren dat ze recht hebben op geven en ontvangen, ze door hun opvoeding egoïstische kinderen zouden produceren. Omdat zulke ouders vanuit angst handelen, leggen ze schuld en schaamte in de kinderen in plaats ervan dat ze vrijelijk ergens aanspraak op mogen maken. Deze kinderen maken nooit de leertaken van hun jeugd af en worden dan ook nooit volwassenen die vrijelijk en vreugdevol leren te geven en te ontvangen. Deze kinderen zijn voorbereid om ‘ondersteboven’ te leven als mensen die nooit kind geweest zijn.

‘Christelijke’ bezwaren tegen aanspraken maken

Christenen hebben de neiging om te leren om op een offerachtige wijze te geven ten koste van het ontvangen. Vele christenen leren de kleuters in de zondagsschool dat het beter is te geven dan te ontvangen, niet omdat geven een stap in de richting van volwassenheid is maar omdat het ‘rechtvaardiger’ zou zijn om te geven in plaats van te ontvangen. Als een kind dan vervolgens iets wil hebben of ergens aanspraak op wil maken zal het overmand worden door schuldgevoelens. Dat is een rampscenario. Ergens aanspraak op maken is zelfs voor volwassenen bijbels. In de rechtspraak over Ananias en Saffira (de eerste christenen die zich beter voordeden dan ze waren) waren de aanspraken die ze maakten een cruciaal onderwerp bij hun vervolging.

“U had het land niet hoeven te verkopen. Het was uw eigendom, en nadat het verkocht was, mocht u zelf weten, wat u met het geld deed”, zei Petrus (Hand. 5:4). Hij maakte duidelijk dat het geven een zaak van vrije wil is. Giften tellen alleen als gift als de gever gerechtigd is de gave te houden. Het is zelfs zo dat God niet wil dat we onder dwang geven, maar Hij houdt van een blijmoedige gever. Een vriend van mij vertelde een verhaal wat model staat voor veel christelijke kinderen. Joe krijgt op zijn tiende verjaardag een nieuwe fiets van zijn vader. Een aantal weken later verloor de buurman zijn auto en had een transportmiddel nodig om naar zijn werk te gaan. Joe’s vader huldigde het principe dat het beter is te geven dan te ontvangen en gaf Joe’s fiets aan de buurman. Mijn vriend moest zich hierdoor gelukkiger voelen dan toen hij de fiets kreeg. Hoewel Joe oud genoeg was om de moeilijke situatie van zijn buurman te begrijpen, kon hij het verdriet van het verlies van zijn fiets niet verwerken. Joe ging verder met geven en geven... Hij heeft zelfs een tijdje in zijn auto gewoond om de particuliere school van zijn kinderen te

kunnen betalen, maar tevreden was hij niet. Altijd achtervolgde hem het gevoel dat hij iets verloren had, dat kostbaar voor hem was. Begrijp me niet verkeerd, niet het verlies van de fiets deed Joe ertoe besluiten om in zijn auto te leven. Het zijn alleen symptomen van een man die nooit geleerd heeft ergens aanspraak op te maken, met als gevolg een laag tevredenheidsgevoel. Misschien hebt u ooit een dergelijke ontevreden 'goede' christen ontmoet. Hij is niet altijd blij en gelukkig. Joe werd een man die nooit kind geweest is.

Geen aanspraak maken, 'ondersteboven' leven

Het probleem voor diegenen die proberen volwassen te worden zonder eerst de kinderlijke taken af te ronden, is dat ze alleen kunnen geven als ze ertoe gedwongen worden door hun eigen schaamte, angsten of schuldgevoelens. Ergens aanspraak maken is een goede test voor iedereen die zich afvraagt of hij de leertaken die behoren bij zijn jeugd op een goede wijze heeft afgerond. Als je tijd, geld, energie en andere bronnen voor jezelf houdt, voel je je dan schuldig of beschaamd? Als dat het geval is heb je nog niet goed geleerd te ontvangen. Je leeft 'ondersteboven' met als gevolg een verlies aan vreugde, veroorzaakt door angst. Je probeert iedereen te 'pleasen', het naar de zin te maken. Dat leidt niet echt tot tevredenheid. De pseudo-- volwassen man leert in zijn kinderjaren wat het is om te geven. Omdat hij te vroeg voor anderen moest zorgen werd zijn geven meer iets wat met hen te maken had als met zichzelf. De man die nooit een jongen was, geeft uit angst. Omdat hij altijd meer op anderen dan op zichzelf is gefocust, heeft hij niet geleerd wat het is tevreden te zijn, zichzelf te zijn en dingen voor zichzelf te hebben. Hij doet moeilijke dingen uit angst. Hij is bang dat anderen boos op hem worden en dat neemt de plaats van tevredenheid in. Angst houdt hem 'ondersteboven' gericht. Misschien zijn ook mensen die erom heen staan verantwoordelijk voor dit 'ondersteboven' gedrag. Ze maken vaak misbruik van de pseudo-volwassen man. Ze hebben liever met een dergelijke man te maken in vergelijking met een 'eeuwige' jongen die een onverzadigbare lijst van verlangens en eisen heeft en die ons wil uitbuiten als hij de kans ziet.

Het afmaken van leertaken in de jeugd op weg naar volwassenheid

Enkelen hebben enige tijd geprobeerd de emotionele wonden in een pseudo-volwassen man te genezen. Gordon Dalbey vertelt veel verhalen in zijn boek 'Father and Son: The Wound, the Healing, The Call to Manhood'. Hij geeft enkele prima

suggesties voor het herstel in 'Healing The Masculine Soul'. Ik beveel deze boeken van harte aan voor wie wil genezen en groeien. De meeste stromingen en trends in de psychotherapie en de populaire psychologie leggen het probleem bij het kind in de man. Tot op zekere hoogte is dat ook zo. We moeten allemaal eerst kinderen zijn. Mannen die geen kinderen zijn geweest hebben geen wortels waarmee ze zich voeden of koesteren. Ze hebben in het geheel geen hulpbronnen voor hoe ze een vruchtbaar leven kunnen leiden. De meeste therapeuten zijn erg goed in het ontwikkelen van taken bij mensen die spelen van het tweede tot het achtste levensjaar. De meeste psychologen doen het slecht bij oudere of jongere kinderen. Er zijn enkele therapeuten die goed met de tekorten van de eerste twee levensjaren om kunnen gaan, omdat deze onderwerpen een lange termijn hulp vereisen en een afhankelijkheid, gericht op de therapeut tijdens intense en stressvolle emoties. Slechts weinige therapeuten hebben deze ervaringen 'in huis'. Degenen die dit wel hebben, zijn bijzonder de moeite waard om te kennen. Wat vaak gemist wordt in de begeleiding, zijn elementen waarin mannen vanuit hun kindertaken verder begeleid worden naar een groeiende volwassenheid. Neem bijvoorbeeld de 'geëmancipeerde' man, die als gevolg van de vrouwenbeweging, en misschien door de therapie, geleerd heeft te voelen, behoeften te hebben, zichzelf kenbaar te maken en te kunnen ontvangen. Hij heeft de kindertaken in zijn groei in volwassenheid geleerd. Als hij zou denken dat dat de vrouwen om hem heen een plezier zou doen, dan heeft hij het mis. Want om te leren gevoelig te zijn is hij een kind geworden. Vrouwen willen mannen, geen baby's. Nadat hij gevoelens geleerd heeft, moet de man in therapie leren werk te doen waar hij op dat moment zin in heeft. Het volgende is dat hij moeilijke dingen moet leren in zijn relaties. Dan heeft hij iets te geven. Om de creatieve levensenergie die in hem zit goed vorm te geven, helpt het om ten volle een jongen te zijn. Een jongen is nog steeds niet wat een vrouw wil. Hij zal zijn jeugdtaken kunnen voltooien als hij leert wat hem voldoening geeft. De jongen die deze dingen geleerd heeft, is klaar om man te worden. Het leren van taken van een volwassene is niet eenvoudig zoals we in het volgende hoofdstuk (van het boek) kunnen zien. Deze volwassen taken zijn bijna nooit te vinden in therapieprogramma's (uitzonderingen in Amerika zijn 'Imago Therapy', die echtelijke formats gebruiken als kleine gemeenschapsvormen. Ze voorzien in steungroepen voor echtparen die een kerkgemeenschap voor een bepaalde tijd willen helpen). De meeste therapie-

modellen halen dit niveau niet eens. Een van de redenen waarom deze volwassen taken niet in programma's zijn opgenomen is de noodzaak van een volwassen gemeenschap voor hun ontwikkeling. Welke therapeut heeft een gemeenschap tot zijn of haar beschikking? Het gevolg is dat mannen bij de meeste therapieën deze, als 'eeuwige' kinderen verlaten. Je zou er misschien wel eens aan twijfelen, maar niet alle mannen zijn stom. Ze zien de resultaten van de therapie maar zijn er meestal niet van onder de indruk. Ze willen mannen worden. Ze willen liever 'ondersteboven' leven, dat wil zeggen mannen zijn die nooit kind geweest zijn, dan dat ze mannen moeten zijn die voor altijd kinderen blijven. De man die door zijn counselor of mentor door zijn kinderlijke en jeugdige behoeften is heen geloodst is daarna meer betrokken op volwassen behoeften. Met hulp van betrokken (kerk)gemeenschappen zullen de resultaten meer bevredigend zijn voor de man zelf en voor iedere volwassene in zijn leven. Hoewel hij niet leeft om vrouwen te 'pleasen' kan hij toch de volwassen man worden waar iedereen naar op zoek is.

Tevredenheid, voldoening is aangeleerd

Het moet nu wel duidelijk zijn dat het

Angst houdt hem
'ondersteboven'
gericht.

leren van tevredenheid en voldoening het kardinale punt is voor de ontwikkeling van de man die nooit kind geweest is, net zoals dit het is voor de 'eeuwige' jongen. Natuurlijk weten ze dat beiden niet, daarom is de eerste stap ze bewust te maken van dit gemis. Maak van tevredenheid een levensstijl, een dagelijks terugkerend gespreksonderwerp. Vertel eenvoudige verhalen over wat je vandaag weer tot tevredenheid stemde en vraag na hoe tevreden men is met alle goede én slechte dingen. Dat is geen werk voor één persoon alleen, hoewel één persoon al veel uit kan maken. Iedereen in het gezin die ouder is dan 4 jaar zou over tevredenheid moeten praten. Vaak gaan kinderen hierin verder dan pappa en mamma doen. Als je zelf niet weet wat tevredenheid is, kun je geen tevredenheid onderwijzen, en zul je het eerst zelf moeten leren. Toch is de afstand tussen het leren en onderwijzen van tevredenheid niet zo groot. Zelfs de eerste lessen zijn de moeite waard om te bespreken want we leren van onze fouten net zoveel over tevredenheid als van onze successen. Het is meestal zinloos en zelfs sterk af te raden een volwassene te vertellen dat hij voldoening moet leren, tenzij hij al wakker geschud is en op zoek is naar antwoorden. Als de onvolwassen man die je kent antwoorden zoekt dan

staat 'Zoek tevredenheid, voldoening' bovenaan het prioriteitenlijstje. De man die niet op zoek is naar antwoorden, is er veel meer mee gebaat als je iedere dag verhalen vertelt over tevredenheid dan dat hij steeds geconfronteerd wordt met het feit dat hij tevredenheid moet leren, want daar zal hij zich meer tegen verzetten. Een uiterst belangrijk gebied om tevredenheid te leren is het verwerken van bindingspijn en terug te keren naar vreugde, blijdschap, vanuit de zes minder prettige gevoelens (deze zijn: verdriet, boosheid, angst, walging, schaamte en hopeloze angst). Als je op een goede manier

tevreden kunt zijn, zelfs met bindingspijn en verwarde gevoelens, dan maakt het een wereld van verschil uit in de verbetering van de kwaliteit van het leven en in relaties. Deze

vaardigheden worden gekopieerd door minder getrainde hersenen vanuit goed getrainde hersenen; we hebben het hier dus over sterke relaties in mentorschap. Het is belangrijk niet te vergeten dat degene die 'ondersteboven' door het leven gaat (de man die nooit kind geweest is) in zijn pseudo-volwassenheid, en de man die altijd kind gebleven is, beiden moeite hebben om terug te keren naar vreugde nadat ze in een van de zes minder prettige gevoelens verkeerden. Voor wat betreft de man die nooit jongen geweest is weten we dat angst het belangrijkste probleem is.

Stop de 'meeloper'! (degene die overal voor zorgt)

Als je iemand tevredenheid wilt leren, begint dit proces altijd met het afremmen van de meeloper die overal voor zorgt. De man die nooit kind geweest is, is zelf de 'meeloper'. Bij de man die altijd kind gebleven is zal dit meestal een familielid zijn, zijn vrouw, vriendin, of moeder. Het is van groot belang dat een hele gemeenschap of een 'spirituele' familie achter de meeloper staat, als hij of zij zijn gedrag wil afleren. De meeloper is meestal het eerste angstig van de twee. Terwijl de partner die altijd kind gebleven is, vaak het meest onvolwassen lijkt, ontvangt hij meestal zonder veel problemen. De man die nooit kind was en een meeloper is, zit echter boordevol angsten over wat er allemaal kan gebeuren als zijn partner de leiding krijgt. Deze angsten zijn meestal goed verklaarbaar gezien het verleden, en hebben vaak tot doel om de aandacht af te leiden van de tevredenheid van de meeloper. Zijn angstgebonden pseudo-volwassenheid doet hem denken dat hij de meer volwassen en verantwoordelijke partner is. Momenten van onvermogen

moeten aangegrepen worden om de meeloper zichzelf met zijn 'hopeloze angsten' te confronteren. Iedere keer begeeft de meeloper zich op glad ijs en raakt verstrikt in een situatie waaruit hij zichzelf niet kan redden hoe hij het ook probeert. Deze uitgelezen leermomenten zijn goede gelegenheden voor iemand die ervaren is in het wijzen van de weg van het 'terugkeren van hopeloze angst naar vreugde en rust'. Het volwassen brein heeft gelegenheid te synchroniseren met het chaotische brein, dus om te leren weer terug te keren vanuit allerlei emoties naar vrede en rust. Meelopers staan het meest ervoor open om dingen te leren als ze voor hun grootste angsten staan. Maar vóór die tijd zijn meelopers gewoonlijk vol hoop en proberen deze situatie op alle mogelijke manieren te voorkomen. Als je niet weet hoe je in je emoties weer moet terugkeren naar vrede, dan moet je iemand vinden die dat wél kan.

Als een meeloper hulp wil om te veranderen zijn er twaalf stappen herstelprogramma's (helaas nog niet in Nederland beschikbaar) en goede adressen om mensen op te zoeken die goed kunnen omgaan met hopeloze angsten, en weten hoe ze meelopers kunnen helpen niet meer in paniek te raken. CODA en AL-ANON in Amerika hebben bewezen bange meelopers de weg te kunnen wijzen in moeilijke situaties. Deze groepen doen goed werk door de aandacht en het accent niet te leggen op de dreiging maar op de meeloper. Net zoals overal zal je sommige groepen hebben die heel slecht zijn. In dat geval zul je een andere moeten zoeken. Als aanvulling hierop: sommige groepen denken dat ze meelopers niet kunnen helpen als ze niet met een verslaafde in hun eigen omgeving te maken hebben. De meeste meelopers hebben ten minste één alcoholverslaafde in hun familie of vriendenkring, en juist daar kun je ze helpen met hun angsten om te gaan. 'Laagvliegende' mensen, mensen die altijd jongens zijn, moeten op de 'pijnbank'. Hun hele leven draait om pijnvermijding, hoe slecht dat ook vaak lukte. De echte veranderingen beginnen vaak pas op momenten waarin ze niet meer kunnen ontsnappen en iemand ze hierin ondersteunt. De meest eenvoudige manier van 'pijn' ervaren is het laten doen van moeilijke dingen. Moeilijke dingen doen is geen gemakkelijke opdracht voor 'kinderen'. Als je ze tijdens het uitvoeren van moeilijke dingen tevredenheid leert te oefenen, dan leer je ze op de goede manier te 'lijden'. Het op een goede manier lijden door anderen tegen zichzelf te beschermen is een leertaak voor volwassenen. Je hebt een spirituele gemeenschap (kerk) nodig om een laagvliegende onvolwassen man op een goede manier

te laten lijden door hem net genoeg hulp te geven, zonder alles voor hem op te knappen. De gemeenschap moet niet bang of onverschillig staan tegenover de pijn of het ongemak wat veroorzaakt wordt door dit proces als ze wil helpen. Ondertussen moet de gemeente anderen beschermen voor de onvolwassen man totdat hij geleerd heeft (vele jaren later) anderen tegen zichzelf te beschermen. Er is veel geschreven over de jaren van de leerperiode waarin iemand op een goede manier moet lijden. We hoeven het wiel niet meer opnieuw uit te vinden. De kennis van mensen als dr. Schore en dr. Siegel is wel een nuttige toevoeging als het gaat om een wetenschappelijke benadering van de training van de hersenen om op de goede manier te lijden. Het is bijvoorbeeld goed om te weten dat het slechts om zes gevoelens gaat en dat de training een non verbale communicatie behelst van de ene 'rechter hersenhelft' (die weet hoe je er mee omgaat) met de andere 'rechter hersenhelft' van een brein (die dat niet kent). Hiervoor zijn trainingsmiddelen te gebruiken die we hiervoor ontwikkeld hebben, o.a. mijn boek: 'Suffering well' (in voorbereiding); 'Thriving' van Chris Coursey en E. J. Wilder; 'Quit Place Teachings Videos' (in voorbereiding) en verkrijgbaar via CARE Packaging www.care1.org of tel. 00-1-231-745-0500; 'Out of Control' door Raymond Jones en E. James Wilder (in voorbereiding).

Tevredenheid begint klein

Tevredenheid leren begint vooral met het letten op kleine dingen. Kinderen leren tevredenheid via voedsel, kleren, spelletjes en spelen met elkaar. Kinderen gebruiken geen kolossale projecten om tevredenheid en voldoening te leren. De klassieke fout die volwassenen maken is proberen voldoening te vinden door grote dingen te gaan doen. Grote projecten lopen meestal

stuk omdat ze te lang duren en er te veel dingen zijn die fout kunnen gaan met als resultaat dat de tevredenheid van korte duur is. Je moet tevredenheid leren met dingen zoals: welke saladedressing geeft me nu het meest tevreden gevoel? Welk shirt geeft me het beste gevoel voor een bepaalde gelegenheid? Wat geeft het beste gevoel als het gaat om opstaan of naar bed gaan? Bij welke vrienden voel ik mij het beste op mijn gemak? Wat geeft me van alle dingen op een dag of avond met vrienden of gebeurtenissen nu de meeste vreugde, en wat niet?

Tevredenheid duurt slechts één dag

Tevredenheid duurt slechts één dag. Daarna moet er iedere dag weer een nieuwe portie tevredenheid zijn. In het begin is het zinvol iedere dag te verdelen in dingen of gebeurtenissen die voldoening gaven en welke niet. Na een paar weken kun je een ranglijst van gebeurtenissen maken die goed of minder goed waren. Hetzelfde kun je doen met dingen die je helemaal geen voldoening gaven. Tenslotte kun je dingen plannen waarin je tijd neemt voor ervaringen die voldoening geven om ze daarna te evalueren en te zien of je gelijk had. Elke dag heeft zijn eigen voldoening nodig. Als je eenmaal het verschil kent hoe je je voelt op dagen van tevredenheid en dagen zonder, heb je niemand meer nodig die vertelt wat je verder moet doen. Iedereen die tevredenheid toelaat wordt snel volwassen. Als je vrienden en je kinderen vraagt steeds naar je voldoening te informeren zal de groei naar volwassenheid nog sneller gaan. Pappa, was je tevreden op de manier waarop je ons in de auto behandelde? Mamma, ben je tevreden over wat je nu aan het doen bent? Bedenk eens wat er allemaal te vragen is.

Problemen waar thuis geen oplossing voor is, Ik ben wat ik doe.

Mannen die blijven vastzitten in de identiteit van een vierjarige, hebben een identiteit gevormd door hun werk. Ze zijn wat ze doen. Sommige mannen halen al hun eigenwaarde uit wat ze doen. Sam zegt dat hij nooit met pensioen wil. Hij houdt van zijn werk in de bouw. Iedere dag van de week zit hij om zes uur 's ochtends in het koffiehuis met zijn collega's om verhalen te vertellen over zijn werk. Zijn truck en zijn gereedschap zijn zijn onafscheidelijke kameraden. Sam werkt meestal tot laat in de middag en is trots op zijn bedrijf. Hij staat erom bekend dat hij in heftige discussies gaat met huiseigenaren die kosten proberen te besparen met slecht bouw materiaal. Daardoor heeft hij in het verleden een aantal vrienden verloren. Sams vrouw leeft op zichzelf,

ze vertelt mensen die ze goed kent dat Sam thuis alleen televisie kijkt en heel onplezierig is in de omgang. Ze vindt het niet erg dat hij tot zijn negenenzestigste werkt. Eens ging Sam samen met een vriend van hem op vakantie om meer van het land te zien, maar ze hadden al ruzie voordat ze goed op weg waren. Zijn vriend liet hem bijna in de steek in een café zodat hij alleen terug naar huis kon gaan. Sam was niet zo'n spreker tenzij het gespreksonderwerp de kwaliteit van het hout was. Toen Sam een hartaanval kreeg en bemerkte dat hij niet meer kon werken, voelde hij zich ellendig. Het enige wat hij wilde was doodgaan, en iedereen kreeg dit al gauw te horen. Al snel kwam het in de gedachten van mensen die hem opzochten op, dat dit geen gek idee was, hoewel ze het niet echt meenden. Sam was een aannemer. Hij werkte alleen in de bouw. Hij vereenzelvigde zich met wat hij bouwde. Als je een klaargekomen project zag, zag je Sam. Geen wonder dat hij niet van slechte bouwmaterialen hield en daarvoor zelfs vrienden wilde verliezen. Sam wist niet wie hij was, behalve dan wat hij deed. Sam dacht dat zijn identiteit rechtvaardig was met de hoeveelheid werk die hij kon verzetten. Degenen die zijn werk vertrouwden zullen hem missen, zeker als de volgende aannemer slecht werk aflevert. De beste manier om iemand die 'is wat hij doet' aan het wankelen te krijgen is om de tevredenheidsvraag te stellen. Zolang men geen ontevredenheid merkt zal er geen groei of verandering zijn. Veel mensen komen op zo'n manier in een mid-life crisis als ze ontdekken dat ze niet tevreden zijn. Een mentor of een supervisor geeft nog de beste mogelijkheden tot verandering voor een 'eeuwige jongen' die 'is wat hij doet'. Een coach heeft dan de taak hem af te helpen van zijn 'werkidentiteit'. Veel van deze mannen worden eindelijk een keer wakker als hun vrouw een relatie met iemand anders aanknoopt. Soms moet dat zelfs twee of drie keer gebeuren voor ze wakker worden. Pensioen is en andere belangrijke crisis voor mensen die 'zijn wat ze doen'. Veel mensen gaan 'gewoon' dood omdat ze hun hele leven 'ondersteboven' hebben geleefd en nu plotseling niemand meer hebben die ze kunnen 'pleasen'. Als we in onze gemeenschap iets creatiever zouden zijn, zouden we ze kunnen opvangen vóórdat ze zichzelf in de ellende storten. Onze fout is vaak dat we aannemen dat ze volwassen zijn omdat ze productief zijn.

Ik ben wat ik me inbeeld

Op fantasie gerichte mensen blijven vaak steken op de volwassenheid van een vijf-jarige. Ze vermijden pijn door fantasie, films, internet, computerspelletjes, sporten en gokken. Hun gevoel voor

realiteit in hun leven wordt sterk beheerst door hun eigen subjectieve gevoelens, veel meer nog dan wat belangrijke relaties voor hen betekenen. Omdat fantasie een geweldig sterke prikkel op het genotcentrum in de hersenen uitoefent is het voor mensen een hele klus om te ontdekken dat ze niet tevreden zijn. Deze groep is misschien wel het moeilijkste te bereiken. Om te veranderen moeten ze leren om iemand anders te vertrouwen dan alleen zichzelf. Om hun dilemma op te lossen zijn twee dingen nodig:

- 1) Ze moeten in problemen komen waar ze niet zelf uit kunnen komen, maar waar ze iemand anders moeten leren vertrouwen.
- 2) Er moeten mensen beschikbaar zijn, die betrouwbaar zijn.

Het eerste is moeilijk te bewerkstellen, het tweede is een hele zoektocht. De meesten herstellen doordat ze in zo'n moeilijke uitzichtloze situatie geraakt waren en of dat ze een religieuze ervaring gehad hebben die hun identiteit veranderde.

Ik leer niet van mijn fouten. Faalangst

Vanaf de leeftijd van zes jaar moeten kinderen leren van hun fouten. Als vertrouwde familieleden hen wijzen op die fouten en de betekenis daarvan zullen jongens een interesse ontwikkelen in het leren en experimenteren hiermee. Jongens naar wie niet wordt omgekeken bereiken in vergelijking hiermee wat ze zelf verwachten, en dat zal meestal op twee manieren gecompenseerd worden. Ze ontwikkelen gedrag om de gevolgen waar ze een hekel aan hebben te vermijden en ze durven geen risico's te nemen uit angst om te falen. Op volwassen leeftijd kan men, als men gemotiveerd is, dat probleem bespreken in een leeftijdsgroep. Het is bijzonder moeilijk een man te motiveren die de gevolgen ontkent van dingen waar hij een hekel aan heeft. Familie en vrienden moeten hem helpen op zo'n wijze dat het onmogelijk is dingen te ontkennen, maar het kan zijn dat hij al zo ver is en zo kwaad op zijn familie dat het beter is dat iemand van buiten hem helpt te leren van zijn fouten. Deze veranderingen hebben veel tijd nodig. Vaak zijn er maanden nodig om enige vooruitgang te bereiken.

Ik kan geen moeilijke dingen doen

Hoewel er veel jongens zijn die door sporten, verkenningen, clubs of door hun eerste baantje al geleerd hebben moeilijke dingen te doen, zijn er enkele uitzonderingen. De manieren waarop ze geleerd hebben dingen te doen die ze niet leuk vinden, zijn meestal nog niet dezelfde moeilijke dingen die ze in relaties moeten leren. Als zulke moeilijke dingen betrekking hebben op moeilijke gevoelens slaan

zelfs de meest stoere jongens op de vlucht. Zoals te verwachten is gaat het vooral om 'luie stommeriken'. Als zulke 'luie' mannen beperkt worden op allerlei gebied, zal dat hun luiheid niet veranderen. De vrouwen die het luie mannen gemakkelijk maken, steunen hen op de verkeerde wijze. In een dergelijke situatie moet éérst degene die alles mogelijk maakt, de meeloper haar 'rug rechten' en overeind proberen te blijven. Dit zal niet meevallen zoals we al gezien hebben, omdat meelopers erg bang zijn hun gedrag te veranderen. Veel mannen die zeker niet als lui getypeerd worden hebben vooral moeite met moeilijke dingen te doen als hun gevoelens erbij betrokken zijn. Sommige mannen vermijden alle conflicten, maar het meest voorkomende probleem is omgaan met boosheid. Als mannen boosheid gebruiken om hun families te controleren vermijden ze meestal gevoelens waar ze moeilijk mee om kunnen gaan. Anderen controleren door boosheid houdt altijd verbaal geweld in. Als de gevoelens die mannen proberen te vermijden, gemixt zijn met bindingspijn (de 'vader' van alle pijnlijke gevoelens) zal hun boosheid vaak escaleren in fysiek geweld. Omdat bindingspijn de nucleus accumbens activeert en het gevoel geeft van 'dood te gaan' kan als gevolg daarvan het voor iedereen die een binding met een dergelijke man heeft, heel gevaarlijk zijn. Deze toestand kan daarom dus nooit thuis behandeld worden. Agressieve boosheid mag nooit genegeerd worden. Alle bronnen en mogelijkheden van een gemeenschap moeten gebruikt worden om de controle op de boosheid in de hand te houden en een plek te geven, voordat iemand ernstig gewond raakt of gedood wordt. Mannen kunnen hun agressieve boosheid wel veranderen maar het gehele brein moet opnieuw geoefend worden en dat is niet eenvoudig. Geen echtgenoot of vriendin kan dit gaan oefenen omdat het niet op liefde aankomt, integendeel, liefde maakt het alleen erger. Agressieve boosheid wordt meestal 'getriggerd' door bindingspijn en degenen waar hij van houdt prikkelen juist die bindingspijn. Als

je geconfronteerd wordt met agressieve boosheid van iemand waar je van houdt, zoek een veilige plaats op en probeer al de hulp te vinden die je kerk of gemeenschap kan geven.

Een niet getrainde nucleus accumbens

Omgaan met verslavingen is wellicht de moeilijkste opdracht die er is. Ik noem het hier omdat dit weer een ander 'kind-man' probleem is, die je thuis niet kunt oplossen. Eerlijk gezegd is er vaak alleen een oplossing langs spirituele, geestelijke weg, zoals dat in 12 stappen-plannen in Zen, Boeddhisme en christelijke disciplines beoefend wordt (volgens Dallas Willard: *The Spirit of the Disciplines*, Harper, San Francisco 1991). Als iemand alleen een weg zoekt in genezing lukt dit meestal niet.

Er is een ding dat je thuis kunt doen.

Geen overzicht hebben (geen zicht op de landkaart: waar zit je en waar ga je naar toe?) is een probleem waarvoor in de thuissituatie verschillende oplossingen zijn. Een aantal mannen is nooit volwassen geworden omdat ze eenvoudig niet wisten waar ze in het leven stonden en waar ze naar toe wilden. Ik (Jim Wilder) verknalde het bijvoorbeeld met mijn zonen op een paar punten. Ik gaf hen slechts de 'halve' landkaart en faalde om hen de moeilijke dingen te leren. Tegen de tijd dat ik dat ontdekte zaten ze al op de universiteit. Ik vertelde hen waar ik gefaald had en wat ze nog moesten leren. Een jaar later belde mijn jongste zoon op en zei dat hij zijn studie in de avonduren deed en een derde parttime baantje genomen had. Toen ik hem vroeg of dit niet teveel voor hem was zei hij: "Misschien wel, maar ik moet leren moeilijke dingen te doen en dit is hiervoor een goede gelegenheid". Als mensen overzicht en inzicht krijgen, bevordert dat hun groei in volwassenheid. Overzicht helpt ook dingen te herstellen die nodig zijn. Door dit boek kan iemand gaan ontdekken wat er in zijn leven ontbreekt en wat je hieraan kunt doen. Als je van een dergelijke man houdt, kun je hem aanmoedigen en genieten van zijn geestelijke groei. Als jezelf een dergelijke man bent kun je een groep van gemotiveerde mannen zoeken of oprichten die samen zo'n reis willen maken.

E. James Wilder Ph.D. ©2004

Hfdst. 18: The Complete guide to Living with Men

© Shepherd's House inc. Pasadena. ISBN 0-9674357-5-7

Vertaald door Gerard Feller

Kinderen de dupe van verslaafde, verslapt en verd

We hebben geen maar een ouder

We zoeken de problemen waarmee onze kinderen te maken krijgen bij opvoeding en onderwijs het liefst buiten onze eigen deur. Een ernstige misvatting. Het is je kop in het zand steken. We hebben de grote opvoeder al jaren geleden in ons huis gehaald. We zijn zelf eerst verslaafd en verslapt geworden en nu laten we het ook nog over ons kinderen uitstorten. Wij hebben voor ons zelf de grens al heel laag gesteld, dat maakt het voor onze kinderen nog moeilijker. Want je moet je kinderen toch ook niet alles verbieden. Ze moeten toch ook mee kunnen doen. Je moet het niet te scherp zien. Je moet het niet overdrijven. We hebben geen jeugdprobleem maar een ouderprobleem.

Met de buis porno in uw huis

Met de buis hebben we de verloedering en de porno in huis gehaald. En wie dat ontkent, moet eens een week zijn of haar kijkgedrag opschrijven en dat ook van de kinderen doen. De televisie is erg, maar de radio is vooral voor de jongeren nog erger. Wat daardoor uitgebraakt wordt door onder andere diskjockeys is met geen pen te beschrijven. Wij als ouders en ouderen kunnen niet eens verstaan wat er door de denderende muziek ook nog wordt gezongen, of beter gezegd: geschreeuwd. Maar de jongeren weten het maar al te goed. Dan is er ook nog het internet. En we weten dat dat voor meer dan 60% wordt aangedreven door porno. Je kunt op je eigen internet, hoe goed je het ook beveiligd hebt, soms niet eens ontkomen aan de porno. En jongeren weten op eenvoudige wijze de kuisheidschermen die we aanleggen te omzeilen. We kunnen er ook nog de billboards en de reclame aan toevoegen om te beseffen dat we in een 'uitkleed-porno' samenleving zijn terechtgekomen, waaraan we door onze verslappening nog nauwelijks weerstand bieden.

Verslaafd, verslapt, verdoofd

Want verslaafd en verslapt en verdoofd als we zijn, hebben we er het 'waarden en normen'-boek bij nodig om zelf weer te ontdekken hoe hoog we de lat moeten leggen. Maar als je zegt dat je met het 'waarden en normen'-boek de Bijbel bedoelt dan word je zelfs of juist in eigen

kring als ouderwets gezien. Dat boek is toch uit andere tijden? En we leven nu toch in de 21ste eeuw? We weten nu toch veel meer? En je kunt er bij de jongeren toch niet mee aankomen? En zo gaan de verslaafden en verslaptten aan hun eigen geneesmiddel voorbij. En maar klagen over hun kinderen die zo de verkeerde kant op gaan. Welk waarden boek wilt u er dan op na houden? U mag het zelf zeggen.

Het "Doe wat je wilt"-evangelie van satan

De kinderbeïnvloeders en -verlokkers schreeuwen hun "evangelie" van de daken. Wie het TMF en MTV beleid volgt, hoort zeer nadrukkelijk dat het hun doel is om de kinderen op steeds jongere leeftijd in hun greep te krijgen en hen het "Doe wat je wilt" evangelie van satan te prediken. En dan zie je de kleine kinderen al op het Spice Girls ritme het "Doe wat je wilt" uitbrallen. En dan zie je de jongeren met het lied "Ring the bell" van Madonna het refrein "Go to hell" scanderen om dan in de clip aan het einde van het liedje Madonna brandend in de vlammen naar de hel te zien gaan. "Overdreven", roepen de muzikfanaten. Maar wie zich verdiept heeft in de muziekcultuur wordt keer op keer erin bevestigd dat de demonische krachten de massa jeugdcultuur in hun greep proberen te krijgen. Zie de video "They Sold Their Souls for Rock and Roll" van Joe Schimmel. En de verslaafde, verslaptte ouders hoor je dan zeggen: "Mogen

we nu ook de kinderen al niet meer naar deze muziek laten luisteren. Wat moeten ze dan?"

Drankorgels in en buiten de kerk

Velen laten hun kinderen naar de Dance-, House- en disco-parties gaan waar drank, drugs en porno de uitgangspunten zijn van het festijn. En dan kijken we op van de keten die in ons land vol zitten met jongeren vanaf 13 jaar die zich eerst bezatten om daarna nog echt te gaan stappen. U hebt waarschijnlijk de verhalen over Urk gelezen. De kerk en de burgemeester schijnen er niets aan te kunnen doen. Als de kerk er al niets meer aan kan doen dan is het met het evangelie wel heel erg droevig gesteld. Dan is er weinig hoop. We hebben dan onze kinderen overgegeven aan de geest van de tijd terwijl we met vrome woorden zitten te beweren dat we het goede met onze kinderen voor hebben. Wat stond daar ook al weer over in de Bijbel? Witgepleisterde graven, holle klanken enz..

Schoon schip maken in huis en op de buis

We kunnen zo de rest van dit artikel nog pagina aan pagina volschrijven. De kern van het verhaal is dat het niet onze kinderen zijn die de problemen vormen, maar wij als ouders die de boel de boel laten. En dan gaat het niet om uiterlijke verschijnselen, maar over de uitgangspunten die we in de opvoeding van onze kinderen willen meegeven. Dat begint dus bij onszelf. We zullen eerst zelf schoon schip moeten maken met onze schijnheilige verslaafde en verslaptte houding. En dat is radicaal. En als dat niet wordt gepredikt in de kerk dan is het dweilen met de kraan open. Wanneer hebt u voor het laatst een preek gehoord of een verhaal gelezen over de noodzaak van reinheid en kuisheid in uw huis en op de buis? We weten dat meer dan de helft van

oofde ouders

jeugdprobleem probleem

onze kinderen ook met elkaar naar bed gaat, maar we durven er niet meer over te praten, laat staan te preken.

De Bijbel naast de krant

Wie durft zijn televisie weg te doen? Wie durft de radiootjes op de kinderkamers weg te doen? Wie durft het slot op internet te doen? Ik hoor mensen zeggen: "Dat helpt niet. Verbieden is negatief". Hebt u de wet wel eens gelezen? Het is maar goed dat er een wet is die zegt dat we rechts moeten rijden. Is een wet onzin? Een regel is er voor ons ten goede. En juist als we zo'n geweldig 'waarden en normen'-boek namelijk de Bijbel hebben, dan weten we toch dat al die geboden en regels er zijn niet om ons en onze kinderen te pesten, maar juist om ons te helpen in deze wereld een goed en heilzaam leven te hebben. Dus leg de Bijbel maar naast de krant, de tv, de radio en internet. Je zult er alleen maar goed mee uitkomen. En weet u, we weten het allemaal heel goed. En zij die van de wereld zijn nog beter. Zij die God niet kennen of afwijzen, weten vlijmscherp wat wel en wat niet bij God hoort. Allemaal weten we dat liefde de vervulling van de wet is. Wat jij niet wilt dat jou geschiedt doe dat ook een ander niet. Probeer het maar eens. Het is een universele wet die geldt voor alle mensen.

Bij een dichte Bijbel verloederen u en uw kinderen

O ja, we hebben het over onze kinderen

en over het onderwijs. Er is dus hoop als we ons huis en hart schoonmaken. We roepen op tot grote schoonmaak. En daar is het nooit te laat voor. Meteen beginnen. En als je daar een handboek voor wilt hebben dan lees je de Bijbel. Want ook op dat punt zijn we in een verslachte toestand. Wij denken dat we het wel weten, maar we weten het niet. En ook onze kinderen onthouden we het belangrijkste waar ze recht op hebben. In het oude Israël was het de opdracht om de geboden en de geschiedenis van God je kinderen in te prenten (Deuteronomium 6). Hen te vertellen van de geschiedenis. Hoe God grote wonderen heeft gedaan en hen steeds weer opnieuw bij de hand nam als ze op het verkeerde pad waren terechtgekomen. Die God wil het goede voor alle mensen. Toen en nu. Hij is niet de boeman die uit is op het oordeel, maar de God die zijn Zoon de zonden liet dragen die wij moesten dragen, opdat wij het eeuwige leven kunnen ingaan. Dat is genade en een grote zegen. En als we dat dan hebben ontdekt, dan mogen we toch tenminste ons inzetten om Zijn liefdesgeboden te houden. Wie zichzelf en zijn kinderen de zegen en de woorden van God onthoudt doet zichzelf en zijn kinderen tekort, voor nu en voor de eeuwigheid. Dus heel eenvoudig gewoon weer beginnen om zelf, en met je kinderen, de Bijbel te bestuderen. Maak je er niet met een Jantje van Leiden af. Hoeveel tijd besteden we niet aan tv en krant? Daar kan toch ook wel tijd af voor de woorden van de krant van God?

En het is een eerlijk boek. Je komt jezelf voortdurend tegen. En dat is je redding. Want wij lezen niet de Bijbel, maar de Bijbel leest ons. En daar zijn door de eeuwen heen al miljoenen door gezegend. Dus u ook. Wij hebben bij Schreeuw om Leven ook een bijbelleesplan om te helpen. Zie onze website www.schreeuwomleven.nl of vraag deze aan.

Grote schoonmaak houden met wetboek in de hand

Het belangrijkste is dus al gebeurd. Schoonmaak houden en het handboek lezen. En alles daaromheen is franje en hulpmiddel. Heel goed. De kinderen van vandaag worden op steeds jongere leeftijd betrokken bij de werkelijkheid van alledag. En dat betekent dat we hen daar dan ook steeds vroeger tegen moeten wapenen. En dat gebeurt dan door hen de liefde van God en Zijn huisregels bij te brengen. En het geheim is dat kinderen heel goed door hebben waar de schoen wringt. Wij zijn zo vaak al afgestompt door onze verslaving en verslappig. We zien het niet meer scherp. Hoe vroeger we met de kinderen beginnen, hoe meer we hen kunnen behoeden voor de aanvallen van de boze. Op het moment dat de aanvallen komen, hebben ze genoeg weerstand opgebouwd om te kiezen voor de lijn van de liefde van God die hen juist wil helpen om de klippen te omzeilen waar de ellende toeslaat. En voor jonge mensen is dat al heel jong het terrein van relatie en seksualiteit. Het is niet voor niets dat

de Bijbel daar zo duidelijk over spreekt en waarschuwt. Jezus zegt dat de wet zegt: Gij zult niet echtbreken, maar Ik zeg: een ieder die een vrouw aankijkt om haar te begeren pleegt reeds echtbreuk. En we kennen toch ook het verhaal van David en Batseba. We mogen onze kinderen opvoeden in de vreze des Heren. Dan worden ze behoord voor heel veel onheil. Want niemand gunt toch zijn kind een verslaving, niemand gunt toch zijn kind een seksuele ontwikkeling waar de aantasting van de waardigheid geen grenzen kent. Niemand gunt zijn kind toch een gang naar een abortuskliniek. Niemand gunt zijn kind toch een pornoleven. En zo kunnen we doorgaan.

Door radicaliteit, reformatie en reveil

Wij beseffen dat we al diep gezonken zijn in onze kerkelijke kringen. Maar ook zien we dat vooral jongeren de tolerante houding van ons niet meer willen en zelf op zoek gaan naar normen en waarden die radicaler zijn en waarbij ze hun leven op orde kunnen houden. En de Bijbel en de geschiedenis zijn vol met voorbeelden dat telkens als mensen opstonden om een keer te brengen er reformaties en reveils ontstonden. Als er iets nodig is vandaag dan is het een grote schoonmaak en reddingsoperatie voor onze kinderen. Het is een zegen dat er een Vereniging Bijbel en Onderwijs is die deze nood heeft opgepakt en actief is om onze kinderen te helpen met materiaal en voorlichting om dit reveil gestalte te geven.

Moloch-abortus afgod in de kerk

Wij doen als Schreeuw om Leven graag mee aan genoemd reveil. Wij beseffen in ons werk hoe de verloederende heeft toegeslagen. Als we meisjes van 15 jaar in onze hulpverlening ontmoeten omdat ze in verwachting zijn, dan krimpt je hart ineen. Jonge kinderen zijn al seksueel

actief op jonge leeftijd. En hoe pijnlijk het is om een gang naar de abortuskliniek te maken, zien we regelmatig. Het is een kindje dat gedood wordt. Dat blijft ze hun hele leven bij. Ze weten tijd en uur en dag waarop het gebeurt is. We gaan daaraan voorbij omdat we het een verworven recht en daarom een gepasseerd station vinden. De overheid en jongerenbladen doen hun best om de vrije seks, de vrije abortus en de vrije drugs te propageren als een verworvenheid van de moderne democratie. Wij komen in aanraking met de zelfkant van deze ontwikkeling. De slachtoffers van deze cultuur. Ze schreeuwen om leven. Ze schreeuwen om redding. Want al deze 'verworvenheden' storten hen in het ongeluk. Dit gaat niet voorbij aan de christenen. Ook op deze terreinen ontmoeten bij hen een Jan Salie geest. Wanneer hebt u voor het laatst iets gehoord over de abortus-problematiek? Abortus is voor de goe gemeente ook een gepasseerd station. Maar de werkelijkheid is dat, net als in de dagen van de offerdienst aan de Moloch in Israël het oordeel van God kwam, ook vandaag het oordeel over ons land komt. Als je aan de kinderen komt, dan kom je aan God. Onder Salomo werd het rijk in twee en tien stammen gesplitst, en onder Jeremia en Jesaja gingen eerst Israël en later Juda in ballingschap omdat ze de kinderen aan de Baal de Moloch offerden. En wij moeten niet denken dat we met de moord op honderd kinderen per dag in ons land en een miljoen per week wereldwijd aan het oordeel van God ontkomen.

Abortus en apocalyps

Abortus is het apocalyptisch eindoordeel van God. En zien we het in rampen, zeebevingen en de grote problemen in het Midden Oosten niet voor onze ogen? We moesten waakzaam zijn opdat die dag ons niet als een dief overvalle. Van

de kinderen die geboren worden, sterven er 25.000 per dag door armoede en worden miljoenen verwaarloosd en in de welvaarts wereld verpest door seks en tolerantie. De Here Jezus zegt: wie aan één van deze kleinen komt, het ware beter geweest dat een molensteen om zijn hals gehangen was en hij was verzwolgen in de diepte der zee. We weten dus hoe de vlag erbij staat. Het lijkt dat ongeboren en geboren kinderen vogelvrij verklaard zijn. En dat moeten wij ons als christenen in de eerste plaats aantrekken.

Word wakker en waakzaam voordat het te laat is

Wij zijn niet meer die stad op een berg, of de lamp op de standaard of het zoutend zout. We zijn de lauwe gemeente van Laodicea. Als de schellen van onze ogen vallen dan ontdekken we net als in de dagen van Nehemia wat we kwijt geraakt zijn. Dan slaan we de hand aan de ploeg voor ons en onze kinderen. En het kan niet genoeg herhaald worden: de opwekking begint met de grote schoonmaak in uw geest en in uw huis. Wordt wakker, voordat het te laat is. Sta op, doe de hedendaagse afgoden weg, waarvan de televisie en de radio heel grote zijn. Lees en leef de Bijbel voor u zelf en met uw kinderen. Uw huis is een bijbelhuis. Ga naar een bijbelkerk, stuur ze naar een bijbelschool, naar een bijbelvereniging. Stel regels van liefde en help ze door de aanvallen heen. En Bijbel en Onderwijs wil helpen om lessen opvoedingsmateriaal te maken om u en uw kinderen bij de Bijbel op te voeden. Wij hebben bij Schreeuw om Leven ook geleerd dat we ons materiaal op veel jongere leeftijd moeten afstemmen dan we gewend waren. Rob Matzken, de oprichter van Bijbel en Onderwijs, pleegde te zeggen: Als we een kind voor zijn tiende of misschien nog wel jonger niet hebben geworteld en gegrond in Gods Woord, dan maken we het hem voor de rest van zijn leven wel heel moeilijk.

L.P. Dorenbos, voorzitter Stichting Schreeuw om Leven, april 2005

Praktijk Heel de Mens organiseert

Christelijke assertiviteitstraining

Vanaf 8 sept tm 8 dec 2005

in het therapeutisch centrum te Oudewater van 19.30-22.00 uur op 10 donderdagavonden :

Sept.: 8, 22, 29, Oct.: 6, 27, Nov.: 3, 17, 24, Dec.: 1, 8

Cursusinhoud :

In de cursus die uitgaat van een Bijbels mensbeeld komen zaken aan de orde zoals:

- Je identiteit als Christen
- Hoe kan ik voor mezelf opkomen en wat is het verschil met "de onderste weg gaan";
- Hoe leer ik sociale vaardigheden en non verbale communicatie;
- Hoe kan ik spanningen in het samenleven met anderen onder controle krijgen en houden?;
- Hoe ga ik om met mijn gevoelens en de gevoelens van anderen?
- Hoe leer ik op de juiste wijze als Christen te communiceren en grenzen te stellen?
- Hoe ga ik om met agressiviteit.

De leermethodes voor deze training zijn:

- Verschillende soorten rollenspelen,
- Bijbelse voorbeelden en mogelijkheden voor oefeningen,
- verbale en non- verbale communicatie training,
- ontspanningstechnieken , groepsgesprekken,
- bijbelstudies en huiswerkopdrachten.
- In sommige lessen wordt gebruik gemaakt van videotraining

De cursuskosten bedragen inclusief intake en uitgebreide cursusmap € 293 (alleen voor particulieren) te voldoen vóór aanvang van de cursus op bankrek. 35.23.13.498 tnv G.P.M. Feller te Oudewater, veelal vergoeden bedrijven en instellingen deze cursus. De cursus wordt gegeven door Lourens Touwen, psychiater verpleegkundige en gesprekstherapeut en Gerard en Coby Feller, psychosomatisch fysiotherapeut en pastoraal therapeut. Stuur ons een email via info@pastoraat.com voor meer informatie of om u op te geven voor de cursus, of bel telefoon 0348-563968

Zielzorg

Wij nodigen iedereen uit die zich op de één of andere manier bezig houdt met zielzorg, pastoraat en hulpverlening aan mensen. We denken aan predikanten, voorgangers, leidinggevenden in de gemeente, artsen, psychologen, psychosociale hulpverleners, maatschappelijk werkers, enz. Seminars over Zielzorg

"Een vergeten aspect in het pastoraat en het gemeentelieven....!?"

Als spreker is uitgenodigd: Dr. Albu van Eeden (Zuid-Afrika)

Dr. Albertus van Eeden is een Zuid-Afrikaanse arts die tevens werkzaam is in de evangelieverkondiging. Hij heeft grote ervaring in begeleiding van drugsverslaafden en patiënten die lijden aan anorexia, boelimia, depressie, schizofrenie en andere psychische aandoeningen. Verder houdt hij regelmatig lezingen over familie en gezin (o.a. man-vrouw verhouding en ouder-kind verhouding). Daarnaast is hij oprichter en directeur van Doctors for Life, een Zuid-Afrikaanse artsenorganisatie – zie: www.dfl.org.za. Deze organisatie speelt een vooraanstaande rol in het debat rond abortus, euthanasie, HIV/Aids, prostitutie en legalisering van drugs. Doctors for Life is ook actief in de hulp aan terminale aidspatienten op het platteland van Zuid-Afrika, dit door plaatselijk hulpverleners te trainen in primaire zorg. Ook heeft de organisatie een wijdvertakt netwerk opgezet van hulpstations voor aidswezen in de eigen omgeving. Dr. Van Eeden heeft op medisch terrein uitvoerige ervaring als huisarts in verschillende praktijken en als ziekenhuisarts. Tevens was hij medisch directeur van het Umpumulo Hospital. Dr Van Eeden behaalde in 1978 zijn bachelorsgraad (B.Med. Sci.) en in 1982 zijn mastersgraad (M.B.CH.B) aan de Universiteit van Pretoria. Hij is getrouwd en heeft vier kinderen. Hij spreekt Zuid Afrikaans, wat voor ons Nederlanders goed is te verstaan.

Wij nodigen iedereen hartelijk uit voor één van de onderstaande activiteiten:

- zaterdag 18 juni - Familie en ontmoetingsdag over "Psyche, karakter en geloofsbeleving" te Well (Brabant)
- zondag 19 juni – Spreekt dr. Albu van Eeden in een gemeente
- maandag 20 juni - Nog niet bekend
- dinsdag 21 juni - 's avonds Lezing over "Opvoeding" (ouder-kind verhouding) te Sliedrecht "Onze roeping getrouw"
- woensdag 22 juni – 's middags en 's avonds Seminar over Zielzorg te Hardinxveld-Giessendam
- donderdag 23 juni - 's avonds Boodschap over "Waar het werkelijk om draait in ons leven!" - Sliedrecht "Onze roeping getrouw"
- vrijdag 24 juni - Conferentie Groningen (Middelstum) met als thema "Jezus volgen in je dagelijks leven"
- zaterdag 25 juni - Conferentie Groningen (Middelstum)
- zondag 26 juni - Conferentie Groningen (Middelstum)

In de lezingen van dr Van Eeden worden de volgende zaken behandeld.

- Wat is bijbelse zielzorg.
- Inzicht verwerven wat God vraagt van de 'zielzorger' zelf.

- Spanningsveld tussen 'pastor' en 'psycholoog'.
- Nut en valkuilen bij belijden van zonden binnen de zielzorg
- Kennis aanreiken ten aanzien van 'hulpverlening aan patiënten die lijden aan eetstoornissen en andere psychische aandoeningen' en 'demonie en bevrijding'.

In de gespreksgroepen willen we:

- Met elkaar van gedachten wisselen over de verschillende (vergeten) aspecten die van belang zijn binnen de zielzorg.
- Met elkaar van gedachten wisselen over de grote nood aan bijbelgetrouwe hulpverlening.
- Met elkaar van gedachten wisselen over de problemen die zich voordoen in het gemeentelieven, pastoraat en de hulpverlening m.b.t. de zielzorg. O.a. het spanningsveld tussen 'pastor' en 'psycholoog'.
- Met elkaar van gedachten wisselen over het nut van en de valkuilen bij het belijden van zonden binnen de zielzorg.

Aanmelding/info

Voor vragen en/of opmerkingen: 0184-630061 (06-53281760) of email: cordevries@filternet.nl

Studiedag: Lichaamstaal en Christelijke hulpverlening

Op zaterdag 1 oktober in het therapeutisch centrum te Oudewater

Door Gerard en Coby Feller

Voor hulpverleners en hulpvragers!

In de christelijke hulpverlening kan op effectieve wijze gebruik gemaakt worden van een gedegen kennis van lichaamstaal. Als de therapeut of pastoraal werker de 'microsignalen' van cliënten beter leert te observeren en te beantwoorden komt dit de hulpverlening ten goede. Voor de cliënt is het belangrijk zichzelf beter te leren kennen en bovendien handvaten te krijgen voor een betere communicatie en omgaan met emoties.

Op deze dag komen veel facetten van lichaamstaal aan de orde, o.a. hoe we omgaan met ruimtes, mimiek, intonatie, gebaren, houding en beweging welke implicaties dit heeft in de begeleiding en hoe we het praktisch door middel van oefeningen kunnen aanwenden. Naast de theorie bestaat deze studiedag ook uit het praktiseren van enkele toepassingen. Het programma is van 10.00 uur tot 16.00 waaronder een uitgebreide lunch. Kosten zijn incl lunch/ koffie/thee en reader Info/opgave Praktijk "Heel de mens", Lange Burchwal 80, 3421 SM Oudewater Tel 0348-563359 of 563968 of via e-mail info@pastoraat.com

Kosten: Inclusief lunch en uitgebreide reader € 45,-

Redactioneel

Ontwaak, gij die slaapt, en sta op uit de doden, en Christus zal over u lichten. (Ef.5:14)

Neem geen deel aan de onvruchtbare werken der duisternis, maar ontmasker ze, is de oproep in dit gedeelte van de Efesebrief. We hebben niet te worstelen tegen bloed en vlees, maar tegende boze geesten in de hemelse gewesten. In onze dagen is occultisme geweldig 'in'. Mensen treden met geesten in contact en gaan verbindingen aan met ongeziene machten. In het artikel over Gothic komt de duisternis in alle facetten openbaar. Velen zijn verleid, verdoofd en verduisterd en verslagen in hun verstand, gevoel en lichaam. De duivel en zijn trawanten lijken overwinning op overwinning te behalen in onze cultuur. Vele christenen hebben zich in slaap laten sussen en zijn gehypnotiseerd door de slang en getransformeerd tot een diepe slaap. Ontwaak, gij die slaapt en sta op vanuit de (levende) doden. We zijn tot leven met Christus geroepen. Je kunt wedergeboren zijn, leven hebben, en toch lijkt het alsof je dood bent, je slaapt.....terwijl de wereld om je heen ten onder gaat. Wanneer worden de christenen in Nederland nu eens wakker? Een van de weinige wachters en roepers van deze tijd drs. Dorenbos roept in zijn artikel de verdoofde en verslaafde ouders op om wakker te worden. "We hebben geen jeugdprobleem, maar een ouderprobleem"! Wordt wakker als je kinderen ten onder dreigen te gaan aan het "Doe wat je zelf wilt" evangelie van de satan. Begeef je in de strijd, ga bidden en geef Gods boodschap van liefde door, niet door je stiekem in slaap te houden als er actie gevoerd moet worden. Maar bid en strijd mee, ook in de komende toverboekenweek waar onze jeugd betoverd dreigt te raken door de geest van deze eeuw. Onze cultuur wordt steeds meer 'herbetoverd' naar de cultuur van de duistere middeleeuwen. Zielen van mensen worden in dit alles behandeld als koopwaar. (Op.18:13) Ontwaak! In dit nummer wederom een artikel van Jim Wilder over groei in volwassenheid. Velen hebben in de verschillende leerfasen in de ontwikkeling tekorten of trauma's opgelopen, met alle gevolgen van dien. In zijn boek 'Leven naar Gods plan', geeft Wilder hier vanuit een bijbels perspectief inhoud aan. Vaak moet er ook vanuit dit perspectief gewerkt worden om volwassenheid te leren en te worden zoals God ons ieder afzonderlijk bedoeld heeft naar Zijn Plan

Gebed en actiepunten:

- Bidt voor het ontwaken van christelijk Nederland en voor uzelf, dat we weer Bijbels strijdbaar worden en die dingen gaan doen waar God ons wil inschakelen in deze tijd en ons leiding en kracht voor wil geven samen met anderen.
- Bidt voor de actieweek in oktober als onze jeugd tijdens de kinderboekenweek overspoelt dreigt te raken met toverijen, paranormale krachten en magie. Bid voor ouders dat ze strijdbaar worden samen met de christelijke onderwijskrachten om actie te voeren en alternatieven te organiseren.
- Het aantal bezoekers van onze website www.stichting-promise.nl heeft nu al een gemiddelde van 1000 per dag!! Bid voor wijsheid, inzicht en liefde om de vele mailtjes ook van occultisten die reageren op onze artikelen goed te kunnen beantwoorden.
- Het is nog steeds genadetijd!! Laten we bidden en spreken en werken voor mensen die in het occultisme verstrikt zijn niet vanuit betweterigheid, of vanuit hoogmoed, maar bidden en handelen van bewogenheid, liefde in woord en werk door Christus in ons hart gelegd in een genadetijd die ten einde loopt.
- Hartelijk dank voor uw gebeden en giften

Gerard Feller

Colofon

Het blad "Promise" is een uitgave van stichting Promise en verschijnt 4 maal per jaar.

Het doel van de stichting is de verkondiging van het evangelie van Jezus Christus.

De stichting tracht dit doel te bereiken door:

- a. Het toetsen van allerlei maatschappelijke en geestelijke stromingen en denkwijzen, vooral op medisch en sociaal gebied aan het Woord van God, de Bijbel.
- b. Het publiceren via het blad Promise" van geschriften en of bijbelstudies met bovengenoemd doel, dit tevens via audiovisuele middelen aan een zo breed mogelijk publiek.

De stichting is interkerkelijk en heeft als grondslag, zich daarbij alleen te laten leiden door de Bijbel, waarvan ze gelooft dat dit het geïnspireerde Woord van God is en alleen onfeilbaar gezag heeft.

We geloven dat God deze wereld zo lief heeft, dat Hij zijn Zoon gegeven heeft om onze straf op de zonde te dragen, opdat wij, indien we in Hem geloven eeuwig met Hem mogen leven en ook nu dagelijks Zijn aanwezigheid mogen ervaren. Door middel van diverse activiteiten van de stichting willen we deze boodschap uitdragen

Redactie

Gerard en Coby Feller, Oudewater
drs. W.J. Pijnacker Hordijk

Vormgeving en druk

Hoonte Bosch & Keuning, Utrecht

ISSN: 1383-0295

verschijnt 4x per jaar

Abonnement: minimaal €9,- per jaargang

St.Promise

Lange Burchwal 80

3421 SM Oudewater

Tel. 0348 - 563359

Fax. 0348 - 563968

e-mail: info@stichting-promise.nl

internetpagina: www.stichting-promise.nl

Rabobank: 39.16.83.071

Postbank: 4906197

Voor België:

jaarrekening abonnement minimaal €9,-

Belg.Post.Rek.Nr. 000.16.92.998-57

St.Promise

Lange Burchwal 80

3421 SM Oudewater, Holland

Losse nummer €2,50

9 771383 029001